

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[LU], Calea Regele Ferdinand 66
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

[Cluj, 1934. III. évfolyam
194. szám
Augusztus 26.

Vasárnap

Megállapították a belföldi kölcsön kibocsátásának feltételeit

A miniszterelnök jugoszláviai utja

(BUKAREST.) Slavescu elnöklétével tegnap délután nagyfontosságú értekezlet volt a pénzügyminisztériumban a belföldi kölcsön kibocsátásának módjairól. A konferencián elben megállapították a belföldi kölcsön kibocsátásának feltételeit.

Ezek szerint a névleges kamat 5-5 és fél százalék lesz. A tényleges kamat azonban ennél jóval magasabb, tekintettel a különböző előnyökre, ugymint: kibocsátási árfolyam, jutalmak, nyeremények, stb.

A kibocsátási árfolyam nem esik 90-en alul, sőt igyekezni fognak azt egészen közel hozni a névértékhez. A jutalom abból a készpénzkülönbö-

zetből fog állni, amit az aláíró a jegyzett kölcsönösszege felül kézhez fog kapni a kölcsön teljes visszafizetéséig. Ez a jutalom a névérték 40 százalékát is meg fogja haladni.

Egy másik előny lesz a kölcsönkötvények kisorsolása, ami az aláírók nagyrészenek a nyeremények egész sorát fogja évenként biztosítani.

A kölcsön kamatjövődelmei a mentesek lesznek.

Végül a kölcsön legfontosabb zárléka s egyben a siker legbiztosabb garanciája az lesz, hogy az állam szavatolja a névérték aranyparitását. Tehát a belföldi kölcsön a valuta minden árfolyamváltozásától men-

tesítve lesz.

TATARESCU JUGOSZLAVIÁBA UTAZIK

(BUKAREST.) Tatarescu miniszterelnök közölte a kormánnyal, hogy a jövő héten Bledbe utazik. Sándor jugoszláv király meghívására. A meghívás mögött, jól informált politikai körök szerint, az utódállamok ra nézve fontos megbeszélések terve áll. A miniszterelnök egyébként ma kihallgatáson jelenik meg Szinájában Károly királynál.

A jövő héten kedden délután nagy fontosságú minisztertanács lesz, amely a legsürgősebb bel- és külpolitikai ügyeket fogja tárgyalni.

Átlátszóan gyanus törekvésekkel akció indult az Ipartestületek feloszlására

Az iparosságnak egységfrontba kell tömörülni, hogy ezt a merényletet megakadályozza és intenzívebb munkát kell végeznie

(KOLOZSVÁR.) Nem akarjuk valóságnak tartani, inkább valami különös akciónak, amelynek háttérben furcsa ambíciók húzódnak meg, de szinte biztos, hogy gyanus törekvések kitörésre váró forrása buzog.

Arról volna szó — és ismétljük, hogy nem hisszük, hogy hivatalos, hanem inkább privát ambícióból buzog... és arról van szó tehát, hogy az erdélyi és bánáti ipartestületeket fel akarják oszlatni, jobban mondva megszüntetni, mert bizonyos vélemények szerint erre az autonóm intézményre nincs szüksége az iparosságnak.

Tehát ismétljük, hogy ez egyelőre kórai hír. Csak lappang, bujkál, sötétben, a föld alatt és legvalószínűbb könyöklő akaratok feltörekvésében; megszüntetni az ipartestületeket, hogy talán valami „kiadósabb” formában, önkormányzattól megfosztva busás baksisokkal megágyazott hivatalokat lehessen kreálni a

halálra ítélt ipartestületek hamvaiból.

Akár való ez a hír, akár csak ijesztgetés, nekünk ridegen és logikusan meg kell mondanunk véleményünket az akció abszurditásáról, de egyúttal tárgyilagosan is rámutatni arra, hogy az ipartestületek mostani működése nem úgy fedi az össziparosság érdekeit, ahogy az az intencióknak megfelelne.

Nem a kolozsvári ipartestületről szólunk csak, hanem az erdélyi és bánáti hasonló erkölcsi testületekről és ha ezekben a közületekben

az iparosság vállatve acélfrontot vesz fel, akkor az ipartestületek felosztása halvaszületett idea azon az alapon, hogy minnek nálunk ipartestület, ha ilyesmi a regátban úgy sincs.

Igen! Az ipartestületnek különleges elhivatottsága van. A kisipar hatalmas érdeke. Egységfront. Ennek a szilárd kialakítása fajra és felekezetre való tekintet nélkül és mert élnek,

vannak és léteznek nemcsak román, hanem más nemzetiségű kisiparosok is, ez még mindig nem lehet indok, ennek az autonóm szervnek feloszlására.

Általában biztos az, hogy egyes ipartestületek nem végzik azt az alapvető működést, amely megerősíthetné a kisipar létezését.

Szomorúan kell tapasztalunk azt, hogy igen sok helyen nemzetiségi és faji surlódások, sőt a politikai mentalitás is akadályozza ezt a munkát.

Igen sok helyen az ipartestületek vezetősége a fizetések felvétele, az álláshalmazások, kiterjedésében éli ki magát, ahelyett, hogy felfogná az intézmény azon bízását, hogy az Ipartestület soha sem lehet más mint gazdasági intézmény, amelynek mottója egy mindenkiért mindenki egyért.

Egyetlen ipartestület sem ambicionálhatja magának azt, hogy csak jól

fizetett vezetősége és alkalmazottjai legyenek, hanem intenzív munkát kellene kifejtjenie.

Nevezetesen azt, hogy minden politikától mentesen a gazdasági ügyek elintézését tartsa szem előtt.

Hogy anyagilag megerősíthesse tagjainak egzisztenciát szerezzen kollektív állami munkát.

Bőséges tér van erre... állami nyomtatványok... könyvkötészet... építkezés és mellék munkái... ruházati cikkek szállítása... amelyek összeségben mind a kisipar céljait és gazdasági érdekeit szolgálják.

Minden ipartestületnek a gyakorlat szerint van ügyvédjogtanácsosa, vagyis amint hivatalosan mondjuk: ügyésze. Ezeknek rendszerint fixfizetése van,

kötelessége lenne az ipartestület tagjainak peres, vagy perenkívüli ügyeit díjmentesen elintéznie.

Igen érdekes és megszívlelendő dolog az, hogy ma például az ipartestületek teljesen tehetetlenül állanak egy-egy árlejtéssel szemben. Nincs összhang. Csak faji és felekezeti torzalkodások vannak, amelyek azután súlyos anyagi károkat okoznak az iparosságnak, egyenként is... egyetemesen is.

Árlejtéseknél az ipartestületeknek kellene szakosztályonként a közvetítő szerepét vállalni, hogy a gyűlölködés és egymásra licitálás helyett közös megállapodással, a munka-megosztás elvével indulhassanak a munka felvételezésére.

Nagyon sok ipartestületben nemcsak magasak a tagdíjak, de gyakran ábrázatra állapítják meg azokat... nem is szólva a tanoncúgyról, melynek igen sok pontja még ma is rendezetlen és igazán csak az ipartestületek lelkiismeretesebb működése hátráltatja egészségesebb, szociálisabb alapokra való helyezését.

Rengeteg azonban a Betegség-lyző körüli ügyeknél a vitás kérdések egyszersmindenkorra való elintézése. Tagdíjak. Munkásbiztosítás...

Ha azonban az ipartestületek ezeket a direktívákat figyelembe véve dolgoznak, ha gazdasági törekvéseikben nyílegyenés bátor akaratokkal dolgozni mernek és akarnak, akkor már eleve mellet szerezhetnek minden olyan akciónak, amely regáti mintára célul tűzte ki az ipartestületek valamennyire mégis autonóm intézményének felrobbantását.

Írásunkat minden kisiparos figyelmébe ajánljuk... egységes cél... egy akarat... mert akkor gyanus akaratok kapui sem vehetnek erőt rajta.

(z)

Nagyszabású intézkedéseket léptet életbe a magyar kormány az idegenforgalom fellendítése érdekében

(BUDAPEST.) Fabinyi kereskedelemügyi miniszter a napokban tért vissza szabadságáról. Az idegenforgalom fellendítése érdekében nagyszabású intézkedések megtételét határozta el. Egyelőre Newyorkban állítanak fel idegenforgalmi irodát, a magyar-amerikai társaság bevonásával. Ezután kerül sor több más külföldi idegenforgalmi iroda felállítására.

Féláru utazást biztosít a budapesti országos Mezőgazdasági Kiállítás látogatói részére

(BUDAPEST.) Magyarország mezőgazdasága nagyszabású kiállítás keretében, szakszerű csoportosításban és érdekes összeállításban mutatja be mindazt, amit termel. Ilyenirányú mezőgazdasági kiállítás még nem volt Magyarországon, éppen ezért nagy érdeklődésre tarthat számot.

A magyar vasúti és hajózási vállalatok a szeptember 29-től október 8-ig Budapesten tartandó Országos Mezőgazdasági kiállítás alkalmával féláru kedvezményt adnak az utasoknak.

A kereskedők és importőrök úgy szólván órák alatt tájékozódhatnak hogy hol, mit, mennyiért és milyen minőségben kaphatnak. A Mezőgazdasági Kiállítás exportirodája pedig a legnagyobb előzetesekkel áll rendelkezésre, hogy a vásárlásokat lebonyolíthassa.

A Budapestre utazó külföldiek a szükséges valutát legelőnyösebben ugy szerezhetik be, ha vagy országukban vásárolnak pengőcekket, vagy pedig Budapesten vesznek meg azt.

A kiállítás területén a vezető pénzintézetek kirendeltséget állítanak fel, ahol ezek a valutavásárlások, illetve átváltások a legelőnyösebben bonyolíthatók le.

A kiállításra való utazási kedvezmény igénybevétele igazolvánnyal történik, amelynek ára 3 pengő, illetve megfelelő ellenértékű külföldi valuta. Igazolványok kaphatók az összes menetjegyirodákban.

A magyar föld terményei izben, zamatban, színben, minőségben elsőrangúak, a kiállítás pedig még a laikus közönségnek is szórakoztató lesz.

A rendezőség Budapesten a földművelésügyi minisztériumban, V. Kosuth Lajos-tér 11. alatt működik és bátkinek a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére felvilágosításokkal.

Ne mulassza el senki ezt a kedvező alkalmat, amikor féláron utazhat Budapestre és megnézhet egy különlegesen szép kiállítást és élvezheti a kies fekvésű fővárosban a páratlan szépségű őszt.

Hirdessen a „JÓESTÉT!”-ben

Hadbíróság ítélkezik a letartóztatott nagyváradi kommunisták felett

(NAGYVÁRAD.) Már néhány nappal ezelőtt történt, hogy Nagyváradon a rendőrség öt kommunista egyént tartóztatott le. A letartóztatottak névszerint a következők: Schwartz Irina, Schwartz László, Engler Helén, Homár Antal és Lenkovits Lukács Magda. Valamennyien munkások. A hatóság emberei rájöttek arra, hogy

a nagyváradi vörös-segély részére rendeztek gyűjtést. Munkájukat titokban végezték, nehogy illetéktelenek is tudomást szerezzenek róla. Mégis megtörtént az,

hogy a rendőrség beleavatkozott a további gyűjtésbe és letartóztatta a vörös-segély gyűjtőit. A kézrekerült állítólagos kommunistákat Kolozsvárra, a hatodik hadtest bíróságának ügyészségére szállították. Tegnap az ügyre vonatkozó aktacsomót a hadkiegészítő parancsnokhoz (hadbíró-vezetős) került, aki már ki is adta az utasítást az ügyészségi vizsgálat lefolytatására.

Hétfőn nevezik ki az ügyben a vizsgálóbírókat és két-három napon belül megtörténik a vádlottak kihallgatása.

Braziliában felépül a világ egyetlen nagyszabású lepratelepe

(BUENOS AIRES.) Egy brazilai többszörös milliárdos emberbarát olyan intézmény megalapítását vette tervbe, amely sokezer halálraítélt élőhalottnak teszi elviselhetővé nyomorúságos életét.

A jótékony brazilai 4000 beteget befogadó leprás-telepet akar építtetni, hogy a betegek egyáltalában ne érezzék, hogy a világtól el vannak zárva.

A „leprások városa”-t a Népszövecség felügyelete alá fogja helyezni és minden eszközt felhasznál arra, hogy a szerencsétlen kiközösítettek saját városukban tetszésszerű életmódot folytassanak.

Legemberibb ujtás a modern lepratelepen az, hogy a leprások egymásközött összeházasodhatnak, azonban a gyer-

mekeket megszületésük után elveszik szüleiktől, mivel a lepra nem öröklődő betegség.

A leprások városában színházat is építenek, ahol a legújabb darabok kerülnek majd előadásra — természetesen leprás színészekkel. A modern gépekkel felszerelt moziban pedig az összes film-újdonosságokat vetíteni fogják. Azonkívül, hogy kasszinójukba majdnem az összes lapokat küldeni fogják, egy újságot is szerkesztenek ott — ugyancsak leprás újságírók — aminek majd nagy hasznát veszik polgármester és tanácsválasztásoknál.

A telep mellett modern leprakutatóintézet lesz, ahol a világ minden részéről, az irtózatot betegség gyógyítási lehetőségeit kutató orvosok lesznek elszállásolva.

A tavalyinál is számosabb kisebbségi szinigazgató kért működési engedélyt

Isac Emil a színházi koncessziókról és a külföldi színészek fellépéséről

(KOLOZSVÁR.) Maholnap megkezdődik a kolozsvári és erdélyi színi szezon és ennek ellenére eddig még ugy az érdekelt szinigazgatók, mint a kisebbségi közönség is, teljesen tájékozatlanok a színházi engedélyek kiadása és a színházi szezon megkezdése tekintetében. A kérdésben felvilágosítás végett tegnap Isac Emil erdélyi művészeti felügyelőhöz fordultunk, aki munkatársunknak a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Az idén még az eddiginél is számosabb színházi koncesszió iránti kérés érkezett be hozzám,

amelyeket kivétel nélkül az illetékes bukaresti minisztériumhoz terjesztettem fel. A kultuszminisztérium rövidesen dönteni fog az engedélyek ügyében. Ezidő szerint tehát sem a koncessziók számáról, sem az engedélyt kérő szinigazgatók személyéről részletesen nem nyilatkozhatom.

— A színházak műsora a jövőben még szigorubb elbírálás alá fog esni, mint eddig.

Sem a többségi, sem a kisebbségi színpad nem a politika helye. Ezért a színpadon a kultuszminisztérium intenció szerint sem tűrünk meg semmiféle politikai célzatosságot, még burkolt formában sem. Ez nemcsak a magyar, hanem a zsidó és német színtársulatok műsorára is vonatkozik.

Van a magyarságnak elég olyan értékes és sikerült színpadi alkotása, amelyek politikai tendencia nélkül is közönséget vonzanak.

— Határozottan megcáfolom azokat a legutóbb elterjedt híreket, amelyek szerint az idén a tavalyinál több külföldi állampolgárságu színész kaphat játszási engedélyt az erdélyi színpadokon.

Erről szó sincs, sőt még az eddig működő

színészek játszási engedélyét is szigoruan felülvizsgáljuk.

Egyébként, mint ismeretes, a külföldi állampolgárságu művészek fellépéséről minisztériumtanácsi határozat intézkedik, amely ugyanakkor, a mikor román állampolgárságu hivatásos színészek ezrei szerződés nélkül nyomorognak és éheznek, a legszigorubbán megtiltja idegen állampolgárságu színészek erdélyi közreműködését.

A színházi koncessziók kapcsán módot ejtettem arra, hogy elfogulatlanul s az igazságnak megfelelően részletes jelentést tegyenek egyes kisebbségi szinigazgatóknak az elmúlt szezonban tapasztalt gazdasági és művészeti mulasztásairól, amelyek az idén meg nem ismételtetők.

A színészszindikátus ügyét illetőleg a színházak és operák bukaresti vezérigazgatósága a kolozsvári Magyar Színház tagjainak egzisztenciális és művészeti ellenőrzésére két megbízottat delegált, és pedig Braborescut és Vasilescut, a kolozsvári Nemzeti Színház művészeit, kiknek működését a művészeti felügyelőség támogatja. Ezúttal ismételt hang-súlyozom, hogy

Kolozsváron és Erdélyben min denemű színházi és látványossági előadásengedélyt csak a bukaresti minisztérium intézhet el

s én minden erre vonatkozó kérést az illetékes minisztériumhoz terjesztek. Felesleges tehát, hogy személyi és magántermészeti ügyekben a művészeti felügyelőséget továbbra is zaklassák.

Van-e életlehetőség a különböző bolygókon az emberhez hasonló lények számára

Az utóbbi időkben kivétel nélkül mindenkit — ugy az egyszerű tanulatlan munkást, mint a nagytekintélyű tudósokat — egyformán érdekel az a probléma, hogy létezik-e emberi élet a földünkkel szomszédos bolygókon?

Lowell, világhírű csillagász legutóbbi kísérletei során fényképfelvételeket készített, amelyekből érdekes dolgokat állapított meg a bolygókon uralkodó „megélhetési lehetőségek”-re vonatkozólag.

Lowell professzor szerint ezeken a bolygókon

földgáz amóniák és más különböző mérges gázokból álló atmoszféra van, amely lehetetlen élet kifejlődését.

Egyedüli bolygó, amelyen orgánikus élet lehetséges

a Mars, amelynek atmoszférájában a mieinkhez pontosan hasonló felhőket fedeztek fel.

Nem lehetett ezideig még megállapítani, hogy ezen a bolygón létezik-e oxigén, amely az élet legelső feltétele.

Azt azonban megállapították, hogy vize van, habár sokkal kevesebb mint a földnek.

Azt is sikerült bebizonyítani, hogy a Marson különböző évszakok vannak és a hőmérséklet —15 és —40 fok között váltakozik.

A Marson tehát lehetséges, hogy van élet, azonban csak alsóbbrendű növények és baktériumok élhetnek ott.

Társadalmi élet

(—) A Ferdinand utti izraelita elemi és óvodában a beiratások a közbeeső szombatok és Roshasana miatt szeptember 6-án befejeződnek. Nyomatékosan felhívjuk a t. szülőket, hogy idejében irassák be gyermekeiket, mert 6-ánó tul senkit sem vehetünk fel. — Jelentkezéseket **vasárnap, augusztus 26-ól kezdve elfogad az igazgatóság.**

(—) **Kirándulás Marosvásárhelyre.** A Mured Tursta Szakosztály közli, hogy szeptember 2-án autós kirándulást rendez Marosvásárhelyre a város nevezetességeinek megtekintésére, valamint az EKE Marosszéki osztályának nagyszabású „Turistanapjára.” Részvételi díj 120 lej. E kirándulás iránt máris nagy az érdeklődés, ezért ajánlatos előre jelentkezni az „Unio” papirtúzléban, Str. Memorandului 26. szán elef. Vendégeket szívesen lát az egyesület vezetősége.

— **CSALÁDI VISZÁLY MIATT FELAKASZTOTTA MAGÁT EGY SZALÁRDI MAGÁNTISZVISELŐ.** Szalárdról jelentik. A Nagyváradhoz közelfekvő Szalárd községben megrendítő módon vetett véget életének Pop István magántisztviselő. Barátai előtt több ízben hangoztatta, hogy nem bírja idegekkel a családjában nap-nap mellett előforduló jeleneteket. Csütörtökön este a vendéglőben mulatott, majd hajnalban hazatért. Nem nyitott be a lakásba, hanem felment a padlásra, ahol a ruhaszártó kötéllal felakasztotta magát. Mire tettét felfedezték már késő volt: kiszenvedett. Temetésére a nagyváradai ügyészség megadta az engedélyt.

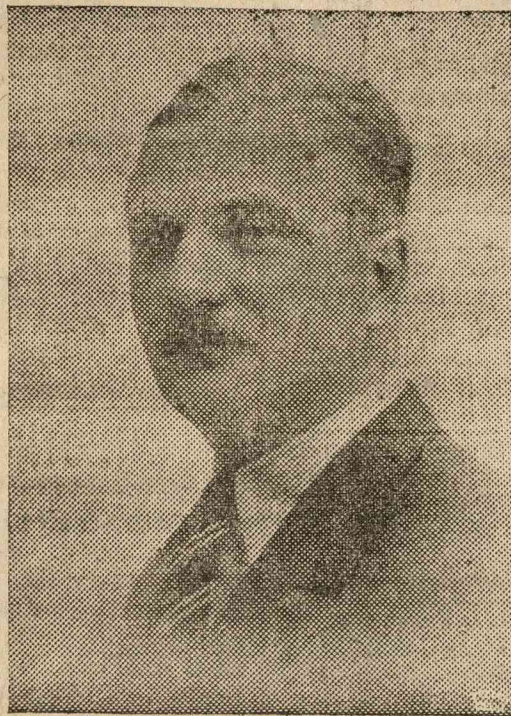
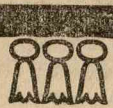
— **Dr. Crisan György volt erdélyi miniszter Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik. Dr. Crisan György volt erdélyi miniszter, a nemzeti-parasztpárt biharmegyei tagozatának elnöke két napon át Nagyváradon tartózkodott. A legutóbb meglátogatott több biharmegyei községet. Crisan György dr. tegnap elutazott Nagyváradról, hogy Constanzában részt vegyen a nemzeti parasztpárt új programjának kidolgozásában. Dr. Crisan György részt fog egyébként venni a nemzeti-parasztpárt Kolozsváron tartandó kerületi kongresszusán.

— **Végleg megszüntetik a nagyváradai jogakadémiát és beolvasztják a kolozsvári egyetembe.** A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli azt a dekrétumot, amely rendelkezéssel végleg bezaíja a nagymultu jogakadémiát. A kormány egyszerűen beolvasztja ezt a főiskolát a kolozsvári egyetembe. Nagyvárad ismét szegényebb lesz egy kultur intézménnyel. Jólinformáltak szerint nem gazdasági okok miatt történik ez az intézkedés, hanem politika van a háttérben. A nagyváradai jogakadémia tanárai ugyanis 90 százalékban liberálisok, akik így most a kolozsvári egyetem professzorai lesznek.

A NÉMET--DÁN DAVIS CUP mérkőzés első napján Kopenhágában a németek 2:0-ra veztek.

VASÁRNAP HAMBURGban rendezik meg a Schmeling-Neussel ökölvívómérkőzést a profi világbajnokság döntőbe való bejutásért.

Közéleti emberek arcképcsarnoka

Dr. Pordea Augustin

A kormányzópart egyik legképzettebb, európai műveltségű vezére 1885. évben született Kolozsváron. Iskolai és egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte, az ügyvédi vizsgát 1911-ben Marosvásárhelyen tette le. Az impérium átvétele után aktív politikai pályára lépett. Jelenleg ötödikben kamarai képviselő s Udvarhelymegye politikai főnöke. Előkelő erdélyi család leszármazottja s rendkívül rokonszenves egyéniséggel, kifogástalan modorával, megértő politikai felfogásával és nemzeti szempontjai mellett a kisebbségi kultúra iránt állandóan tanúsított érdeklődésével Kolozsvár és Erdély közéleti terén komoly népszerűsége és becsületessége tett szert. Mint az uralmón levő párt egyik legkiválóbb, leghivatottabb politikusa, a jövő kiszemelt embere.

Százkilométeres sebességgel rohant az autó utasaival a halálba

(PÁRIS.) Versail közelében, Desmirel Etampes városkában ma reggel súlyos autószerencsétlenség történt. Egy utasokkal zsufolt gépkocsi százkilométeres sebességgel nekirohant egy utszéli faoszlopnak, fel-

borult és darabokra tört. Az utasok közül négy meghalt, négyet súlyos állapotban kórházba szállítottak. A rendőrség bevezette a nyomozást a szerencsétlenség okának kiderítésére.

Az adóhivatalt akarta felhasználni más házának megszerzésére egy kolozsvári asszony

(KOLOZSVÁR.) Waldmann Jettiné, Árpád-ut 15. szám alatti feles háztulajdonos megvásárolja az egész házat. Jobban mondva, akarja. Lehetőleg kevés pénzért. Az sem baj, ha semmibe sem kerül. Sőt, az a legjobb, ha egy csapásra két legyet üt... Így képzei ő. Kifizeti az adóját és

ezzel megvette a más tulajdonát képező egyharmad házrészt.

Mielőtt azonban rátérnénk a különös adás-vételre, pár mondattal megmagyarázzuk az előzményeket:

Gergely nevezetű Magyarországra repatriált — volt kolozsvári lakos — mint első örököse nevezett ingatlanak, a ház kétharmad részét kapta meg. Az egyharmadrészt a Flegner-testvérek, összesen ötön, mint második örökösök örökölték. Elég az, hogy közös lónak turós a háa. Meg aztán,

Gergely elment Romániából.

A házrészt eladta Waldmann Jettiné mostani tulajdonosnak, aki szeretne egyedüli tulajdonosa lenni a vagyonnak.

Hogy hogyan történt, hogy nem, a ház adóját Waldmannétól sohasem követelte az adóhivatal. Viszont az egész adót a Flegner-testvérek nyakába sózták.

És Waldmanné ajánlatot tett a ház megvételére vonatkozólag. Valahogy ilyenformán:

— Megveszem az önök részét, de csak úgy, ha előbb kifizetik eddigi adójukat.

Szóval tehermentesen. Ez így szokás. Nincs benne semmi. De most jön az adóhivatal szerepe, ahová a Flegner-testvérek már több ezer lej adót fizettek. És ahol a harmadrészre már csak

5—6 ezer lej adóhátralék van. Mégis az adóhivatal, dacára annak, hogy az örökös harmadháztulajdonosok kimutatták az igazukat,

bebizonyították, hogy nem őket terheli a kirótt 57 ezer lejes adóhátralék, nem ismeri el Flegnerék jogait...

Ilyenformán történt meg az, hogy az öt örökös ügyvédet fogadott. Ez előtt három hónappal. Az ügyvéd beszerezte a telekkönyvi aktákat, elment az adóhivatalba,

bebizonyította, hogy a házadó kétharmadrésze Waldmannét terheli.

Az adóhivatalban azonban kijelentették, hogy

Waldmanné nincs is bevezetve az adókönyvekbe.

Aztán az ügyvéd utána nézett és bebizonyította, hogy

ez a név is szerepel a megadóztatás névsorában. Mégpedig illetékes helyen: a közös ingatlannal kapcsolatosan.

Az ügyvéd közbenjárására az adóhivatal illetékes tisztviselője megígérte — ezelőtt két hónappal —, hogy elintézi, rendbehozza a „téves kapcsolást”.

Tegnap az ügyvéd ismét fenn járt az adóhivatalban, ahol

semmit sem intéztek, sőt a hivatalnok ur kijelentette, hogy ő nem tud segíteni.

Végül is a kerületi adófőnök utasítására a megcsökönyösödött tisztviselő kilátásba helyezte, hogy

most már rendbehozza a tévedést.

Szeretnők látni!...

TEKE-SPORT

Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: „Herczegprimás beiktatás a múlt században”. Felolvasás. 11.40: „Kerti gondok”. Cserepes növényeink házi szaporítása, felolvasás. 13.05: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós riója. 13.30: Hírek. 14.30: Az államrendőrség zenekara. 15.40: Hírek.

Eredmények: Hercules—FTC, 13 játékos, 162:143. Solid—UEC, 14 játékos, 176:148. Pálma—Juventus, 14 játékos, 156:137. Meteor—Gloria, 12 játékos, 159:104. — Tekénő naptár. Vasárnapi teljes program: Reggel 5 órakor indulnak Marosvásárhelyre a Hargita tekezők. Reggel 6-kor Matador, Sport, Vasas csapatok Tica Colonára. Reggel 8 órakor Bohém csapata Nagynyedre a NTK csapatához. Reggel 8 ór. or Gloria csapata Jára községbe. Ugyanide megv. délelőtti 11 órakor Hercules csapata. Indulásuk a Kovács-pályáról. Délután 1 órakor indul Postások és Tempo csapata Gyálu községbe, csapat-és pályaválasztásra. Este 8 órakor Prezens ki és Famalia sütődök csapatainak mérkőzése a Nagy I. pályán. Erkezik Razboeni tekezőcsapat Turós-pályára, a Bástya meghívására. — Hétfő: UEC—Olimpia barátságos az UEC-pályán. Corvin és vízművek propaganda mérkőzése a Kelemen-pályán. Victoria csapatának rendez estélye Moderna-pályán. — Ertesítés. Szeptember 2-án a tordai ország ut zárva lesz és gy a csapatok versenyt ez irányban ne kössenek le. (Autóverseny).

TIGRIS A KELEPCEBEN

Regény. Írta: J. H. SMITH

(66)

— Vallja be, Mings, hogy maga nyitotta fel két évvel ezelőtt Fairley grófnő ékszeres acélládáját, — és derülten nézte társa rémületét.

Zavarában Bob még gyorsabban dolgozott, mint eddig.

Végre! Mindkettőjük ajkát megkönnyebbült sóhajok hagyták el és a kis koffer nyitottan állt előttük. Egyszerre világítottak bele lámpáikkal és egyszerre nyultak a kockásfedelű kis jegyzőkönyv után, amely rögtön a tetején feküdt és fedeléből hiányzott egy darab. Illing figyelmeztetően intett, először jól megnézte, milyen helyzetben fekszik, aztán kiemelte és belefogott a tanulmányozásába. Egy darab kenyér papír esett ki belőle, Bob felemelte és átadta Richardnak.

— Most már mindent értek, — mormogta ez, megnézve.

Bob ezalatt tovább kutatózott a kofferben. A jegyzőkönyv alatt doboz volt, ezt kinyitotta és elégedetten mutatta a főnökének. Kis fekete bausz, különféle festékek és viaszorrok voltak benne, mindenféle parókák társaságában. Illing szórakozottan intett, ő biztosra vette ezeknek a keléseknek a létezését. Most villanás látszott és Mings újra valamit mutatott. Richard mereven nézte, aztán megragadta Bob kezét.

— Az istenért, vigyázzon, — végtelen óvatossággal vette ki kezéből Wall. briliánsköves nyakkendőjét. Megvizsgálta lámpája fényénél és komolyan mutatta, hogy a tű vége valami zöldes anyaggal van bekenve. Mings elsápadt erre a látványra.

— Ha véletlenül megszurtam volna magamat, — rémületében majdnem hangosan beszélt. A fiatalember ijedten ragadta meg a karját, ebben a pillanatban már hallatszott is kint a Parker halk kopogása. Illing a revolverét előrántva, sietett az ajtóhoz és kis rést nyitott rajta.

— Jelentés jött, uram — közölte Parker fojtott hangon — hogy Lucas Anthony ur ebben a pillanatban jelentette be a színház igazgatójának, hogy annyira rosszul van, miszerint kénytelen a további előadást lemondani.

Illing szó sem vesztegetve sietett vissza. Kis üveget húzott ki a zsebéből és lázasan dolgozni kezdtek. Pár pillanat alatt minden a helyén volt, a zár becsukva, a koffer a szekrény tetején; Richard, Mings és Parker a valódi betörők zajtalanságával osontak el. Az autóhoz érve, a fiatalember megkönnyebbülten huzta elő cigarettatárcáját.

— Maga vezet, Parker, — rendelkezett — én pihenni akarok.

Hazaérve, elbocsátotta Mingset, aki ötven fontot és azt a megnyugtató érzést vitte magával, hogy Farley grófnő ékszereit a rendőrség nem igen fogja vallatóra fogni. Ugysem volt sok haszna belőle, — a visszaemlékezés szomorúvá tette — orgazdája először csúnyán becsapta, aztán mindent visszaadott a kitűzött nagy jutalom ellenében.

(Folytatjuk.)

APRÓHIRDETÉSEK

KIADÓ LAKÁS

BELVÁROSI szép szobába lakótársat keres intelligens hivatalnok. Str. Tudor Vladimirescu 16a. sz., emelet. (5177)

SZOBA, konyha, verandás lakás kiadó. Str. Aurel Isac 40. (4946)

SZOBA, konyha, speizos külön telek szeptember 1-re kiadó. Strada Aurel Isac 35. (Pillangó-telep). Értekezni: Str. Aron 45. (5151)

BUTOROZOTT egy nagy szoba, konyha, előszobás lakást keres Tordán Goro-villához közel. Cim: Ing. Bujoreanu. Sectia de Intretinere CFR Turda. (5142)

LAKÁST KERES

KIS szobáért német- és zongorát adna tanárnő. „Rá is fizetek” jelígre. (5067)

ÜZLETHELYISÉGET keresünk Regele Ferdinand-uton a vashidig. Ajánlatokat „Üzlethelyiség” jelígre. (4989)

ÁLLÁST KERES

DEUTSCHES Fraulein sucht Stelle zu Kindern, ewentuell Nachmittags-stunde. Adr.: Redaction. (5122)

14 éves ügyes kifizető állást keres. Str. Molovei 15. Demeter Dénesnél. (5093)

PERFEKT szakácsné internátusban, szanatóriumban, vagy kórházban állást keres. Özv. Pohl Istvánné. Chintaului 17. (5107)

ÁLLÁST KAPHAT

PERZSASZÖNYEG csomózó munkások állandó munkára felvételnek. Jelentkezés vasárnap délelőtt 10 órakor. Park szállodában. (5112)

FELVESZEK kefékötő-segédet szőrmunkást. Benedekfy Stefan, Zalau. (5110)

ÜGYES, vidéki, fűszerszakmában jártas kereskedősegedet keresek. Simon, str. Chintaului 11. (5096)

HÁZMESTERNEK gyermektelen, víz és villanyszerelési munkában jártas felvétetik. Regelle Ferd. 33. Italüzet. (5130)

HÁZVEZETŐNŐNEK keresek középkorú gyermekszerető intelligens nőt, lehetőleg azonnalra. Cim a kiadóban. (5135)

EGY románul tudó kis leányka trafikba felvétetik. Regina Marta 48. (5136)

HÁZMESTER nagy házhoz — aki víz- és villanyszereléshez is ért — kerestetik. (5140)

TANULÓ felvétetik. Harkó szabóüzlet. Iuliu Maniu 4. (5166)

PERFEKT hölgyfodrász kisaszszony azonnal beléphet. Str. Londrei 1., fodrász-üzlet. (5173)

4 KÖZÉPISKOLÁT végzett fiatalulóknak felvétetik. „Record” ékszerész, Cal. Victoriei 1. (5158)

ÜGYES CUKRÁSZSEGEDET keresünk. Löwi-féle cukrászda. Uioara, jud. Mures. (5062)

KERESEK szerényigényű főző tudó mindenest. Motilor 87. (5081)

EGY perfekt víz- és vasondoláló fodrászsegedet azonnal felveszek. Cluj, Str. Universitatii 1. Csak aki perfekt tud. Balázs. (5153)

KÜLÖNFÉLÉK

LEGUJABBAN Erzsébet-füdüben gőz férfiakkal: vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön délelőtt, péntek, szombat egész nap. Gőz nőknek Hétfő, szerda, csütörtök délután. Kádfürdő. Nyitva mindennap reggel 5-től este 9-ig. (4898)

KÁLYHÁSMESTER vállalja felelősség mellett bármilyen kályhák konyhakemencék fel-, vagy átrakását, vagy tisztítását, új kályhák beállítását. Spallier Károly, C. Decebal 58., vagy Radulescu-uca 49 szám. (4788)

RENTABILIS ipari üzemhez 50—100.000 lejig társ, vagy finanszírozó kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. (5102)

KÉT iskolásleánykát zongorahasználattal orvos család elfogad. Cluj, Regina Maria 39. (5108)

EGY jól bevezetett üzlethez keresek 200.000 lejjel társat. Pénz biztosítva. Cim a kiadóban. (5053)

TEHENÉSZET vevőkörrel lakással és istállóval átadó. Értekezni: Str. Romulus 60. (5169)

OLCSÓN vállalkos mosást, vasalást, házhoz is elmegyek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (5163)

TÁRSAT keresek magányos nőt, 10.000 lejjel, mely biztos jövedelmet nyújt. Magányos nők ajánlatát kérem „Nagy jövő” jelígre. (5161)

KERESEK 3—4000 lejt novemberig. Kamat fejében egy hónapig kitűnő kosztot adok. Cimeket „Jó állás 10.000” jelígre kérek. (5054)

KÖZPONTI komfortos lakás kibéreléséhez foglalkozással bíró ur nőt társat keresek. „Közösen” jelígre. (5089)

ELSŐRANGU angol női szabó társat keresek. „Varrónő” jelígre. (5090)

NAGY ortodox zsidó templomban legjobb női és férfi ülés olcsón kiadó. Magazin Vultur, Memorandului 2. (5091)

ISKOLÁSLEÁNYKÁK figyelmébe! 2—3 tanulóleány teljes ellátást kaphat uricsaládnál. Özv. Babos Dánielné. Str. Octavian Goga 3. II. em. (5037)

ISKOLÁS urigyermekek teljes ellátásra felvesz, tanulásra felügyel gyermektelen házaspár. Cim Tilan drogeria, Regina Maria 51. (5121)

ELVESZETT tegnap a Victoriei uton egy fehér-fekele kis kutya. Kérem a megtalálót, hozza el a C. Victoriei 18. szám alá, ahol jutalmában részesül. (5123)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre **délelőtt 11 óráig** lehet csak feladni.

FORDÍTÁSOK és sokszorosítások minden nyelven, legolcsóbb árak mellett. „Zion Lloyd”-nál, Cluj, P. M. Viteazul 40. I. em. (5134)

TAKARÍTÁSÉRT nagy üres szobát adok gyermekszerető házaspárnak. Str. Grigorescu 19. (5138)

CIANGÁZZAL minden butorból lakásból, felelősséggel kiirt poloskát László, Str. Rugului 56. Telefon 4—25. (4567)

HAT HÓNAPIG szép hullámos lesz a haja, ha azt Matlák nőfodrásznál készítteti részletfizetés mellett. Piata Unirii 12. (4408)

HATÓSÁGILAG engedélyezett jól jövedelmező berendezett zálogház újbóli megnyitásárahoz tőkével társ kerestetik. Befektetés biztosítva. Értekezni Str. Saguna 10., délelőtt 7—9, délután 1—3-ig. (5051)

TABOVITS kalapszalom, Piata Unirii 15., volt Meindl üzletbe költözött át. (4949)

SIRKOSZORU, síreszokor rendelhető mindenkor. Szépet kaphat olcsó áron, Str. Fantanelei 3. 4744.

Nagyenyedi **MAÁR-féle** gyümölcsfák megrendelhetők Tóthnál, Dobantior 74. Ugyanott **EPERPALÁNTÁK** több fajban olcsón kapható. (4954)

JUTÁNYOSAN készült műlabát, támfűzőt, járógépet, haskötőt, ludtálp betétet és sérvkötőket Zoványi ortopéd, Cal. Regele Ferdinand 4. (1767)

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma kettős műsor: — I. Tannenbergi ütközet (mazuri csata). Hindenburg zseniális hőstettének realizálása. II. Maricza grófnő. Szőke Szakáll, Verebes Ernő, Dorothea Wieck, H. Marischka. Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Matiné. Tannenbergi ütközet.*

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Ma: *Alattunk a pokol.* — Szerelem, izgalom és pazar tengeri látványok. Főszerepben: Robert Montgomery és Magda Ewans.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ

MŰSORA:

Szombaton, augusztus 25-én fél 8 és 9 órai kezdettel dupla műsor egy helyért: I. *Téboly és szerelem.* Izgalmas kalanddráma. Főszerepben: Alexander Kirkland és Violet Heming. A „Frankenstein”-t is tulszárnyaló izgalom. II. *Az udvari tanácsos.* Társadalmi filmsláger. Főszerepben: Will Rogers és Myrna Loy. Vasárnap, augusztus 26-án 3, 6 és 9 órakor dupla műsor egy helyért: I. *Téboly és szerelem.* Izgalmas kaland dráma. A „Frankenstein”-t is tulszárnyaló izgalom. Főszerepben: Alexander Kirkland és Violet Heming. II. *Az udvari tanácsos.* Társadalmi filmsláger. Főszerepben: Will Rogers és Myrna Loy.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA:

Ma: Harry Piel legszenzációsabb filmje: *Ugrás a szakadékba.* (A havasok titka.) Elga Brink, Hilde Hildebrand. Leszállított helyárak: 10 és 18 lej. Vasárnap délelőtt 11 órakor *matiné*

**Szeretne megszabadulni
Dicsőszentmártonlakossága
a méregdrága földgáztól,
amely nyomorba döntötte
a várost**

(DICSŐSZENTMARTON.) Mint ismeretes, a város leszegényedéséhez nagyban hozzájárult a földgázárak emelkedése, kiuzsorázó politikája. Nagyrészen a földgáznak lehet tulajdonítani, hogy az egykor előnyös helyzetben levő ipar teljesen visszafejlődött. Ime néhány adat, amely mindent megmagyaráz: Amíg Medgyesen a gáz köbmétere 90 bani, Marosvásárhelyen 70 bani, addig Dicsőszentmártonban 1.42 lej kell fizetni minden egyes köbméterért. És a gázárak emelkedése ellenére, hogy az összes földgázfogyasztásra berendezett városok közül Dicsőszentmárton esik a legközelebb a földgázmezőkhöz, mégis ő adja legdrágábban a földgázt.

A jelenlegi interimár bizottság elnöke Varga polgármester, már többször tárgyalásokba akart bocsátkozni a gáztársasággal, igyekezett leszállítani a méregdrága gáz árát... de hiába.

Most aztán Dicsőszentmárton lakossága mindent elkövet, hogy megszabaduljon a gáztól és bevezettesse a városba a villanyt.

Sajnos, ez egyelőre még csak tervezés.

Egyébként a városban hihetetlenül nagy a munkanélküliség. Először a nőegyletek vették párt fogásukba az állásnélkülieket, de az egyre romló életlehetőségek ellen indított harc megfenneklett.

A városi tanács utolsó segélyként egymillió lej értékű munkanélküli bélyeget nyomatott ki és azokat szét is osztotta.

az üzletek, vendéglők és nagyobb forgalmat lebonyolító helyek között. Mindössze

hetvenhatezer lej értékű bélyeget sikerült azonban elhelyezni, mert az akkori prefektus betiltotta a bélyegek árulását. Most ismét megkérlemezte a lakosság a kormánytól a bélyegek forgalombahozatalát, mert a téli rettenetes nyomor enyhítését más uton nem tartják lehetségesnek. Vajon ez fogja-e segíteni az utolsó szalmaszála kapaszkodó város lakosságát?

RÁDIÓ

VASÁRNAP, augusztus 26.

Bukarest. 11.45: Egyházi zene. 12: Rádiózenekar. 13.45: Margarit H. énekel. 14.40: Könyvi lemezek. 20.05: Matza Stelian zenekara. Népzene. 21.15: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. 23.30: Zene a Lidó földjéről.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Regnum Marianum kápolnából. 12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. 13.30: Operaház zenekara. 14.45: Magyar nóták cigányzene kísérettel. — 16: „Időszertű gazdasági tanácsadó”. Előadás. 15.45: Zongora hangverseny. 17.30: „Julian barát és az őshaza”. előadás. 18: Szalonzenekar. 19.30: „A 73. számú rab”. előadás.

HÉTFŐ, augusztus 27.

Bukarest. 13: Lemezek. 13.45: Könyvi lemezek. 19.05: Rádiózenekar. 20.15: Rádiózenekar. 21.15: Vonósnyegyes. 22: Orosz dalok. 22.30: Cselló hangverseny. 23.30: Vendéglői zene.

Az Universul szerint

magyar vasutasokat tömörít a CFR a határszéli vasutigazgatóságokhoz

(NAGYVÁRAD.) Viccel az Universul akkor, amikor a kisebbségekről ír. Mai számában is olyan megállapításokat tesz, melyet viccnek kell tekintenünk. Megjegyezzük, hogy megállapításait ugyanakkor teszi, amikor egész sereg kisebbségi vasutast hajítottak uccára könyörtelenül a nagyváradi és szatmári vasutigazgatóságok körletéből.

De beszéljen a cikk kommentár nélkül:

„Nagy felháborodást keltett a határmenti vasutasok sorában a szatmári pályafentartó felügyelőség és a nagyváradi forgalmi felügyelőség rendelkezése, amely szerint a Nagyvárad—szatmári vonalról az ország belsejébe áthelyezett románok helyébe magyar tisztviselőket hozott. Az összes, a CFR. szolgálatában lévő magyarokat a másodrangú vonalakról rendszeresen a Nagyvárad—

szatmári vonalra összpontosították.

Áthelyezték állásaikból az állomásfőnököket, forgalmi tisztviselőket, pályafelügyelőket, váltóőröket, ezeket követni fogják a munkások, akiket a határra hozott, ország belsejébe áthelyezett magyarokkal helyettesítettek. Románok csak a Nagyvárad, Szatmár és nagyvárad szolgálat vezetésében maradtak, de alárendeltjeik itt is magyarok. Más állomásokon magyarokat iktattak be és iktatnak most is.

Igy értelmezi a kormány, hogy végrehajtsa a nemzetvédelem érdekeit a nyugati határvonalon, ahol a revizionista magyarok széles propagandát fejtenek ki?”

Azt kell hinnünk, hogy az Universul a jobbjézsi románságot akarja a magyarság ellen szítani ezzel a „viccelődéseivel”.

SPORT

Hadbíróság elé állítják a Jugoszlávia ellen vesztes katonai labdarúgó csapat játékosait

Bukaresti tudósítónk jelenti: Országsszerte nagy feltűnést keltett, hogy Románia katonai válogatott labdarúgócsapata csütörtökön egygólós vereséget szenvedett Jugoszlávia katonai válogatottjától. Tárgyalagos megállapítás szerint a jugoszláv katonacsapat igen gyenge játékot produkált, a román csapat azonban még gyengébben szerepelt és csak az első 20 percben mutatta azt a játékot, amit vártak tőle. Hogy a gyászos eredménynek és a csapat váratlanul gyenge játékának mi volt az oka, azt ma még megnyugtató módon nem lehet megállapítani, a bukaresti hadtestparancsnokság azonban ezt nem is kutatja.

Neki a győzelem volt a fontos, amit jogosan el is várhatott, de az nem következett be.

Ezzel Románia elvesztette azt a

reménységét is, hogy megnyeri a kisantant katonai labdarúgó tornáját. — Sőt, most már valószínűleg csak harmadik lesz válogatott csapatunk. A hadtestparancsnokság a maga hatáskörében rögtön ítél:

hadbíróság elé állítja a vereséget szenvedett csapat játékosait. Szabadságmegvonás, táborbaosztás, katonai egyenruha szigorú kötelezettsége, előléptetésből való kizárás vár azokra a katonajátékosokra, akik nem tudtak győzni Jugoszlávia ellen.

Hiába, a katonának győzni kell. Nemcsak a harctéren, hanem a futballpályán is. Egyelőre azonban Románia csapata még vasárnap Csehszlovákia ellen játszik. A „kurtavasat” csak a csehek elleni győzelemmel lehet elkerülni...

gítenie, mert a bizonytalanság súlyos anyagi és erkölcsi kárt okoz az ország sportköröknek.

46 CSAPAT VESZ RÉSZT AZ ARADI KERÜLET BAJNOKSÁGÁBAN. Az I. osztályú bajnokságban tíz, a II. osztályban 16, az ifjúsági bajnokságban 10, a szövetségi díjért 10 csapat játszik.

XIFANDÓ bukaresti bíró vezeti a vasárnap Belgrádban lejátszandó Lengyelország—Jugoszlávia mérkőzést.

Románia vezet a kisantant katonai kardversenyén

Bukaresti tudósítónk jelenti: A kisantant katonai sportversenyén tegnap a kardvívást kezdték meg, melyen eddig a román vívók szerepelnek a legjobb eredménnyel. A román csapat 8:1 arányban győzte le Jugoszláviát. Az 1000 méteres úszásban Jugoszlávia hármas csapata győzött Csehszlovákia előtt, míg har-

madik Románia csapata lett. A versenyeket ma a terepfutással folytatják.

Negyvennégy csapat nevezett a Román Kupára

Bukaresti tudósítónk jelenti: A Román kupára eddig 44 csapat nevezett be, tehát kevesebb, mint tavaly. A kupabizottság hétfői ülésén sorsolja ki a mérkőzéseket, melyek szeptember 2-án már megkezdődnek. A tavalyi kupa sorsa azonban még mindig nincs eldöntve...

A MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG ŐSZI FORDULÓJA vasárnap kezdődik meg Budapesten a Hungaria—Somogy mérkőzéssel. Újpest a bécsi WAC ellen játszik ugyancsak Budapesten, ezenkívül Kispest—Budai „11” barátságos mérkőzés és BSzKRT—Soroksár Magyar-kupa-döntő szerepel a sportprogrammon.

ROMÁNIA NEMET SPORT-EGYESÜLETEI ma és vasárnap rendezik meg a „szász-olimpiát” Nagyszébenben.

A magyar ökölvívók 4:0-ra győztek a román verseny- zők ellen

Budapesti tudósítónk jelenti: A barátságos jellegű magyar—román mérkőzés akadályait az utolsó pillanatban elhárították és azt tegnap este, nagy érdeklődés kíséretében tartották meg. A magyar ökölvívók 4:0-ra győztek. Bónási pontozással verte Gilicze III.-at, Szabó ugyancsak pontozással győzött Gavrilescu ellen. Az Énekes—Gilicze II. mérkőzésen a temesvári ökölvívót az első menetben leléptették szabálytalan küzdelem miatt. Spaller pontozással győzelmet aratott Saviciu fölött.

A MAGYAR VIZIPÓLÓCSAPAT angolai túrája során Essex válogatottját 6:3-ra, tegnap pedig Bradford válogatottját 10:1-re győzte le.

A ROMÁN KATONAI KARD-CSAPAT az éjszaka folyamán Csehszlovákia csapatát is legyőzte 7:2 arányban.

A CRISANA tegnap Konstancában 6:0 (3:0) arányban győzött a Marina ellen.

VASÁRNAP: KAC—HAGGIBOR BARÁTSÁGOS. Vasárnap délután 5 órakor Kolozsvár legnagyobb multu egyesülete, a KAC játsszik barátságos mérkőzést régi riválisával, a Haggiborral Mindkét csapat friss erőket szerepeltet, úgyhogy nívós és érdekes küzdelemre van kilátás. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt, győz a jobb kondícióban lévő csapat minimális csúszással. A rendezőség igen mérsékelt árban bocsát ki jegyeket a mérkőzésre. A legdrágább jegy 22 lej lesz, a legolcsóbb 7 lej.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre d. e. 11 óráig lehet feladni.

APRÓHIRDETÉSEK UTÁN ÉRDEKLŐDŐK SZIVES FIGYELMÉBE! Kérjük, hogy úgy telefoni, mint személyes kérdésközlések-nél a hirdetés számát bemondani, valamint a jelíges hirdetésekre ajánlatukat és címüket levélben beadni szíveskedjenek.

LEVELEZÉS

Szimpatikus, Rá is fizetek, Szeretnék szeretni, Sokszorosan biztosítva, Biztos és jó megélhetés, Előnyös havi törlesztés, Szépmíves, Rentabil, Tisztviselő 1782-es, Becsületos jelígekre levelek kiadóban.

MELYIK urinő segitene egyedülálló férfit kisebb üzemenek felállításához. Választ „Hű szolgálat” jelíge. (5175)

MISS ELISABETH, a híres és mindenki által kedvelt grafológus (jós) nő, már csak 7 napig marad még városunkban. Bármire kíváncsi, nála mindent megtudhat sorára vonatkozólag tudományos és modern alapon. Keresse fel, míg nem késő! Piața Mihai Viteazul 15. Taxa 20 lej. (5146)

30 ÉVES iparos házasságot kötne komolyabb nővel, aki némi hozománnyal rendelkezik készpénzben. Leveleket „Komoly házasság” jelíge a kiadóba. (5160)

„1896” jelíges hirdetés: **A. V. Laura**. Mind a két levelét későn kaptam kézhez. Ha hajlandó, hogy találkozzunk személyesen, hétfőn, 26-án, délután 5 órakor a Magyar-uccai ref. templomnál várni fogom. Ismertető jel: egy piros szegfű lesz a kezemben és egy „Jóestét” 52 éves. (5165)

CURIR naponta közlekedik Cluj-Bukarest. Vállal mindenféle megbízást, legmérsékeltébb díjazás mellett. Curiercomis, P. M. Viteazul 33. Telefon 821. (5111)

TENYÉRBŐL, írásból, fényképről, tudományos alapon múlt, jelen, jövőt, vagy bármire kíváncsi, pontos időre jósló grafológus jósnő, jóslásával felülmutul mindenkit. Regele Ferdinand 129. (5009)

HA NEM FÉL Ön az igazságtól, jóslatasson velem! Az élet minden titkát feltárom Ön előtt. Utbaigazitom minden bonyolult ügyében. Megmondom múltját, jelenét, jövőjét. Piața Mihai Viteazul 7. (5087)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ GYÁRÉPÜLET összes anyaga lebontással még el nem adott néhány fa- és vasmegmunkáló gép, kéziszerszámok, valamint nagymennyiségű vas- és fa-minták vasöntőde részére, minden elfogadható árban. Cluj, Avram Iancu 60. (5117)

VESZEK, ELADOK butorokat. Beraktározásokat olcsón vállalom, azokra pénzt folyósítok. Rosenberger, Calea Victoriei 25. (4433)

„Ursus” büffé

P. Unirii 19. Telefon 611.

A gyulafehérvári róm. kath. püspökség legfinomabb **fajborai**: rózsamái, rajnai rizling és gáldi kifogástalan minőségben, **kicsiben és nagyban** a legjutányosabban csak itt kaphatók. **Ehrlich Ernő**, egyedárusító.

Ugyanott legprimább házi érett szászszalonna is kapható.

(BICIKLIT) jókarban veszek. Bemutatni Lenger. Gen. Gherescu 8. I. emelet. (5176)

MOTORBICIKLIKOSÁR, hátsóülés olcsón eladó. Kiss, Str. Londrei 44. (5172)

VILLANYMOTOR 1.2 HP 150 woltos, jó állapotban eladó. Anca könyvkereskedés, Regina Maria 43. (5168)

AJTÓT, ablakot használtat veszek. Címet kérem a kiadóban leadni. (5147)

VADONATUJ diófurniros teleháló, jókarban levő tölgyháló eladó. Deszkapiac, Brodul verde farraktár. Telefon 13-44. (5170)

KERESEK megvételre használt, de jó állapotban levő 2 ajtót és ablakot. Ajánlatokat: „Jó állapot” jelíge a kiadóba. (5171)

OLCSÓN eladó fajgalambok, egy kijátszott hegedű. Megtekinthetők vasárnap délután Str. Jon Ghica 18. sz. (5174)

RÉZÜST paradicsom- és szilvafőzésre kiadó. Nagy mérleg eladó. Értekezni: Fischer Izsztizlet. Regele Ferdinand 28a. (5156)

ELADÓ adómentes családi ház. Jelenleg vendéglő. 4 szoba, 2 konyha, fűtőkamrák, sertés-, majorság-olaj, pince, víz, villany, gyümölcsöskert. Ára 170.000 lej. Axente Sever 15. (5148)

JÓKARBAN levő mély gyermek-kocsi jutányosan eladó. Masinitilor 18. (5157)

ELADÓ új családi ház nagy telekkel befejezetlenül, de lakható állapotban. Str. Mărăsești 30a. sz. (5164)

PEKSÉG adómentes olcsón eladó, mészárszéknek is alkalmas. Str. Chintaului 88. (5144)

MOTORKERÉKPÁR üzemenképes olcsón eladó. Gh. Baritiu 22. Scoala de soferi. (5149)

EGY filodendra tizenhét levelű és egy szép fikusz eladó. Strada Horea 6. (51662)

EGY szép, elegáns ebédlő komplett, eladó. Str. Iuliu Maniu 1. II. em. 1. (5152)

4 szobás villa a Maiorescu-uccában eladó. Cím a kiadóban. (5094)

2 ABLAK ELADÓ. Reg. Maria 42. Ház mesternél. (5106)

ELADÓ a Szopori-uton új családi ház, terjedelmes kerttel 65 ezer lejért. Fizetés megegyezés szerint. Értekezni: Str. Pata 124. sz. Ugyanott vadonatúj súlyasztós Simger varrógép eladó. (4796)

VESZEK kis háztelket 50 ezer lejig vagy telket kis lakással 90 ezer lejig. Címeket „Közel a belvároshoz” jelíge a kiadóba. (5120)

ELADÓ komplett hálószoba ágyterítő függöny és különböző butor. P. Stefan cel Mare 4. Földszint. (5088)

EGY jó Wirth-zongora eladó. Avram Iancu 60. (5118)

ELADÓ hat lakrészből álló ház elköltözés miatt. Str. Scăriilor 5. (5133)

ÉTTEREMNEK megfelelő kisebb asztalokat és székeket keresek megvételre. Esztergár, P. Carolina. Bodega. (5119)

ELADÓ 40 ezer lej készpénzért szoba, konyha, kamarás új ház 1000 négyzetméter területtel. 50 ezer lej havi 1400 ejes részletben fizethető. Felvilágosítást: Cipariu 1. Trafik. (5125)

VESZEK használt üzleti redőnyöket, tokkal és ikerablakokat. Str. Gen. Dragalina 16. (5132)

FEDELES kocsi egy ló után eladó. Str. Brancoveanu 44. (5061)

KÜLFÖLDRE UTAZÁS MIATT olcsón eladó ötlakásos külvárosi ház Tiszta évi jövedelem 20.000 lej. Cím a kiadóban. (4695)

JÓ állapotban pléhfedelel veszek Cím a kiadóban. (5032)

NEGY üzlethelyiséggel bérház évi 100 ezer lej jövedelemmel elutazás miatt eladó. Cím a kiadóban. (5033)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÖRÁKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

MEGVENNÉK mély gyermekkoscsit, jót. Cím: Takár bombélyüzlet, P. Unirii 28. (5105)

PIANINOT keresek megvételre. Király könyvkereskedés. P. Unirii 15. sz. (5140)

ELADÓ családi ház 2 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba. Értekezni Str. Matei 2. Dohánytőzsde (5137)

25 drb. különböző nagyságú kosaras üveg balkon eladó. Gen. Poetas-ucca 5. (5139)

VALÓDI női perzsabunda sürgősen eladó. Cím a kiadóban. (5141)

ELADOK és megveszek használt bicikliket, fényképezőgépet. Eladó mozgépek villanymotorral és oxigénvilágítással. Cal. Victoriei 30. (5131)

20 HOLDAS gyümölcsösnek alkalmas föld, Főtértől 30 percrenyire eladó. Dr. Ligethy, Marchelul Foch 39. (5058)

75.000 LEJÉRT gyönyörű villa. adómentes, Andrei Muresan-ut környéke. Tárgyal: Dr. Ligethy, Marchelul Foch 39. (5060)

ELADÓ egy fél ház, egy íróasztal, egy konzul tükör, egy ebédlőkredenc, egy kétágu vaslátra, egy álló vasfogas. Megtekinthető Str. Paris 54a. (5074)

SAROKVILLA 350.000 LEJÉRT. Modern, adómentes, 2000 négyzetméteres kerttel. Tárgyal: Dr. Ligethy Miklós, Marchelul Foch 39. (5059)

MEGVÉTELRE keresek 2 darab fodrászszéket. Cím: Str. N. Jorga 23. fodrászüzletben. (5075)

HASZNÁLT malomgépeket, motorokat és gőzgépet keresek megvételre. Hoffmann, Str. Hie Marcelar 20. (5021)

OLCSÓN eladók csillár, függönyrud, fogas, ládák, perzsaszőnyegminták. Krotky, Tumarilor 17a. (5052)

ELADÓ butorok minden elfogadható áron. Str. Chinez 2a. (Óvár). Délelőtt 7-9, délután 1-3-ig. (5050)

ELADÓ URILAKÁS fafa közepén szép udvarral, nagy kerttel, gazdasági épületekkel, Kolozsvárra jó összeköttetéssel. Cím a kiadóban.

KIADÓ LAKÁS

ORTHODOX zsidó család iskolás gyermekeket teljes ellátásra elfogad. Cal. Decebal 35. (5066)

1 SZOBA, előszoba, fürdőszoba, garzon lakás, esetleg konyha használatra azonnalra kiadó. Piața Mihai Viteazul 39. (5015)

KÜLÖNBEJÁRATU tiszta butorozott szoba kiadó. Str. Bratianu 27. sz. (5100)

KIADÓ két szoba, konyha, fürdőszoba szeptember elsejére. Paris 54/a. (5127)

KIADÓ 1 szoba azonnalra vizkagylóval. 3 szoba, konyha október elsejére. Dorobantilor 19. Ügyvédi iroda, Str. Vlahuta 3. (5128)

2-3 URILEÁNY szeptember elsejétől szobát és ellátást kaphat. Str. Universității 3. Cím Özv. Stern Izidorné Turda, Str. Traian 71. sz. (5044)

KIADÓ Memorandului-ucca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

KÖZPONTBAN két uccai szoba, lépcsőházi bejárattal kiadó. Regele Ferdinand 30. (5010)

CSINOSAN butorozott különbejárati szoba szeptember 1-re kiadó. C. Decebal 11. (5020)

AZONNALRA kiadó két szoba, konyha. C. Decebal 40. (5143)

KOMFORTOS 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba lakás teljesen bebutorozva október 15-re kiadó. Str. Mico 30., emelet balra. (5155)

(Folytatás a negyedik oldalon).

Váradi Aladár
híres kabaré társulatával Clujra érkezett és a gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kényelmében, a Magyar Színházal szemben, minden este 9 órától kezdve változatos világvárosi műsorral szórakoztatja a tisztelt közönséget.

Családi műsor
Prima borok.
Szolid árak.
Azuga sör.

H I R E K

Főeljáró szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTALNyomtatott a MAYER-NYOMDA
kőforgó-gépén, Cluj.Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.Naptár Augusztus. 26. Vasárnap.
Róm. kath. Zefirin p. vt.
Prot. Samuel, Zeghirin. Gör. kath. M.
Adrian Natalin. Izr. 15. Eul.

JÓESTÉT!

ÚJ FEGYVERNEM

A kolozsvári színház folyosóján nemrég két népszerű színészünk arról beszélgetett, hogy egyik kollégájuk, aki szereti a szentrit játszanival és előkelő multijával dicsekedni, legutóbb háborús élményeit hárijánoskodta végig.

— Ugyan, ne döljelek be neki, — szólt az egyik színész, — nem igaz, hogy a vezérkarnai szolgált, mert tudommal még katoná sem volt.

— Dehogy nem, — mondta a másik színész — én tudom is, hol szolgált.

— Na, hol?

— A 7-es halászcsonál...

A LEGUJABB SKÓT-VICC

A skót egy nappal esküvője előtt elrohan az anyakönyvezetőhöz.

— Kérem szépen, készen vannak már a házassági irataim?

— Hogyne — feleli az anyakönyvvezető.

— Ejnye, az baj, ugyanis közben meggondoltam magam és inkább a menyasszonyom hugát szerettem volna elvenni feleségül.

— Kérem azon még lehet segíteni, holnapig kiállithatja az új iratokat és elveheti a menyasszonya hugát.

— És mennyibe kerülne az?

— Ujabb 20 shillingbe.

A skót szomorúan legyint a kezével.

— Akkor inkább maradjunk az elcsónél...

A JÓ SZÁLLODA

Egy kolozsvári szálloda tulajdonosa békésen kérdezi a vendéget elutazása előtt:

— Remélem, direktor ur, meg volt elégedve nálunk mindennel?

— Hát majdnem, — mondja az igazgató — éppen csak egy kis különbséggel.

— Hogy-hogy?

— A szoba nagyobb lehetett volna, a számla kisebb, a bor öregebb és a szobaleány fiatalabb...

VIZSGÁN.

Tanfolyagelő: Mondja meg, fiam, melyik nagy folyó folyik keresztül Németországon és mi a neve?

Móricka: Németországon sok folyó folyik keresztül — és a nevem Móricka...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint nyugati és északnyugati légáramlás, többfelé zivatar várható. A hőmérséklet némi csökkenése várható.

— Inspekciós gyógyszerárak: Ezen a héten a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács (Memorandum u.), dr. Olariu (Regina Maria u.), Popa I. (Regele Ferdinand ut.).

LEGUJABB

Litvinov békezáslóval megy Varsóba

Óriási vihar az európai politikában a német lengyel titkos katonai megegyezés miatt

(PARIS.) A „Matin” úgy értesül, hogy a lengyel kormány a jövő hét elején juttatja el válaszáat a francia kormányhoz a keleti paktum kérdésében. A lengyel kormány a lap szerint, nem foglalt állást a tervezet mellett, ellenben ajánlani fogja, hogy a kérdést az érdekelt államok bevonásával közösen tárgyalják meg s a megbeszélésekre hívják meg Németországot is. A lengyel kormány ajánlata szerint az érkező Genfben kellene összehívni.

Ugyancsak a „Matin” jelenti, hogy Litvinov szovjet külügyi népbiztos rövidesen Varsóba megy, ahol fontos megbeszélést folytat a lengyel kormány tagjaival. Litvinov varsói látogatásának híre Európaszerte nagy szenzációt keltett.

Litvinov hír szerint francia inspirációra utazik Varsóba, hogy megnyugtassa a lengyel kormányt Szovjet-Oroszország békés szándékairól. Mert tudvalevő, hogy a lengyelek a szovjet veszedelem hatása alatt for-

dultak el eddigi orientációjuktól.

(PARIS.) Az „Echo de Paris” tegnapi cikke a német-lengyel titkos katonai egyezségről, egész Európában óriási szenzációt keltett. Az „Echo de Paris” cikkét átvették az összes párisi és londoni lapok és bő kommentárokkal kísérik a katonai megegyezésről szóló híradásokat. A párisi lapok egyöntetűen követelik, hogy a francia kormány erélyes lépésekre határozza el magát Lengyelországgal szemben. Több lap diplomáciai szakítást sürget Lengyelországgal. A „Petit Parisien” megjegyzi, hogy Lengyelországnak nem kellett külön titkos egyezséget kötnie Németországgal, mert a hónapokkal ezelőtt megkötött lengyel-német gazdasági és kereskedelmi szerződés úgy szól, hogy Lengyelország háború esetén is élelmiszert látja el Németországot. Francia politikai körök a lengyel kormány német orientációja miatt nagy változásokat várnak az európai politikában.

Felakasztotta magát egy kolozsvári megyei tisztviselő

(KOLOZSVÁR.) Ma reggel hét órakor Bodocan Simon kolozsvári megyei tisztviselő a Gazdasági Akadémia felett levő Királydombon egy fára felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkos búcsulevelet hagyott hátra,

amelyben arra kéri a szüleit, ne haragudjanak, hogy a halálba menekült, de nem tehetett másként... A holttestet már a délelőtti órákban a hatósági bonctani intézetbe szállították.

Belügyminiszteri rendelettel felmentettek állásából dr. Nistor Virgil alpolgármestert

(KOLOZSVÁR.) Mindenki előtt tudott dolog, hogy a liberális párt kolozsvári tagozatának kebelében már hosszabb idő óta a legélesebb ellentétek merülnek fel. Az ellentétek kirobbanására a városi interimár bizottság kinevezése szolgáltatót okot, mert a kormány nem volt tekintettel a tagozat előterjesztéseire. Olyan egyének kerültek így a város élére, akik a regátból kerültek Kolozsvárra a város gazdasági és kereskedelmi adottságainak legelőnyösebb ismerete nélkül.

Különösen az alpolgármesternek ki nevezett Botez ezredes személye váltotta ki az elégedetlenséget, aki körül éles támadások viharzottak el. Botez azonban bukaresti összeköttetései révén továbbra is „nyeregben” maradt, bár a párttagozat többször interveniált Bukarestben Botez kicserélése érdekében.

Tette ezt annál is inkább, mivel Botez „ténykedéseivel” csöppet sem szolgált a város érdekeit.

Ugyilátszik azonban, hogy a Botez ellen fordított fegyver visszafelé sült el, mert a napokban

leirat érkezett a belügyminisztertől dr. Nistor Virgil alpol-

gármester címére. A leiratban a belügyminiszter arról értesítette dr. Nistort, hogy az interimár bizottságban viselt tisztsége alól 1934 augusztus 18-iki hatállyal felmenti.

Ennek megfelelően dr. Nistor már napok óta nem is jelent meg hivatalában s a legutóbbi tanácsülésen sem vett részt.

Az ügyel kapcsolatban illetékes városi házi tényezők elzárkoznak minden nyilatkozat elől, a történetből azonban nem nehéz következtetni, hogy

hajsza van szó. amelyet Botezék indítottak meg, mert Nistor Virgilnek tulajdonították az ellenük folytatott kibuktatási akciót. Ezt a megállapítást alátámasztja az a körülmény, hogy

Lepadatu miniszter, a párttagozat elnöke jelenleg szabadságon van s ezt az alkalmat ragadták meg az ellenpártiak, hogy Nistort, aki mint kolozsvári ügyvéd, a legnagyobb népszerűségnek örvendő kibuktatás.

Hisszük, hogy Lepadatu miniszter szabadságáról hazatérve, lefolytatja a vizsgálatot s a közóhajt megfellelően rehabilitálja dr. Nistort és ki-

repíti a tanácsból azokat, akik párt-szolgálati jutalom ürügye alatt ragadták magukhoz a városigazgatás felelősségteljes székét.

(V.)

Ítéletet hozott a kolozsvári tábla a Halpert-féle bélyeghamisítási ügyben

(KOLOZSVÁR.) Néhány nappal ezelőtt részletesen megírtuk a Halpert Eliás és három társa nagyarányú bélyeghamisítási bűnperét. Az ügy felebbviteli stádiumba jutott.

Halpert Eliásnak, akit a törvényszék 4 évre ítélt, 1 év és 2 hónapi elzárásra szállította le a tábla a büntetését. Az elítélt vizsgálati fogságát beszámították s így ezzel a büntetése kitöltött. A második fővádott, Glanz Mór 4 éves büntetését egy évre szállította le a tábla. Dragomir egy évet kapott, míg Davidovicsot úgy a törvényszék, mint a tábla, fölmentette a vád és annak következményei alól.

Kedden premier a ROYAL-MOZIBAN

„Önagysága nem akar gyereket”

Világsláger. Fősz.: LIANE HAID.

— EGYÉVES KERESKEDELMI TANFOLYAM kezdődik szeptember közepén. Felvilágosítást ad és tájékoztatót küld az igazgatóság: Cluj, Str. Ion Miorescu 22.

— HALÁSZI munkaruhái, orvosi köpenyegei a legjobbak. 50 százalékkal avatott kelméből készülnek Cluj, Calea Regele Ferdinand 109 szám.

— NE FELEJTKEZZEN EL RÓLA, hogy holnap, vasárnap este 8 és fél órai kezdettel a kath. gimnázium disztermében Réthely Ödön színművész rendezésében, Réthely Ödönné vendégfelléptével színre kerül „A parasztkisasszony” 3 felvonásos énekes népszínmű, a legjobb kolozsvári műkedvelőkkel a többi szerepekben. Beléptidő 15 és 20 lej. Az előadás iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— EMLÉKIRATÁN DOLGOZIK AZ OSZTRÁK-MAGYAR MONARCHIA HÁBORUS KÜLÜGYMINISZTERE. Prágából jelentik: Gróf Berchtold Lipót volt osztrák-magyar külügyminiszter emlékiratai rövidesen megjelennek a prágai könyvpiacra. Az Ostrauer Morgenzeitung értesülése szerint gróf Berchtold többszáz oldalt diktált fiának az osztrák-magyar monarchia utolsó éveiről és ez a könyv már nyomás alatt áll. A lap úgy tudja, hogy a memoárok érdekes adatokat tartalmaznak a világháború kitörésének kulisszatitkairól.

— AUGUSZTUSBAN ELKÉSZÜL A BANKTÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁSA. A banktörvényjavaslat végrehajtási utasítása a napokban kerül Slavescu pénzügyminiszter elé, onnan pedig a legfőbb törvényelőkészítő bizottsághoz. A végrehajtási utasítás még augusztus hónapban megjelenik a hivatalos lapban és szeptember 1-én lép életbe. Mint ismeretes, a banktörvény értelmében a konverziós törvény 12-ik szakasza alapján október 7-ike után a bankok eme előjoga megszűnik.

Fehérorosz hadosztály védi Mandzsuriát szovjet-támadástól

(KHARBIN.) A Mandzsú-kormány kezdeményezésére fehér-orosz hadtest alakult azzal a céllal, hogy megvédelmezze Mandzsuriát a szovjet-támadások ellen. A „Daily Telegraph” kharbini tudósítója szerint, többszáz ezer fehér-orosz állított fegyverbe a mandzsú-kormány Mandzsúria védelmére.

A szociáldemokrata párt tartományi gyűlése

(KOLOZSVÁR.) A Romániai Szociáldemokrata Párt erdélyi és bánági tartományi kongresszust tart szeptember 8-án Kolozsváron. A kongresszusra valamennyi pártszervezet elküldi megbízottait. A közgyűlés előreláthatólag két napig fog tartani. A napirenden számos fontos pont szerepel, ezek között elsősorban az újabban tapasztalható nagymértékű munkáselbocsátások, illetve az azok elleni védekezés kérdése, továbbá a bérdifferentiáció ügye kerül megvitatás alá.

Kettős autószerencsétlenség Németországban: 2 halott, 9 súlyosan sebesült

(BERLIN.) Németországban tegnap két súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt.

A súlyosabb, amelynek két utas életét vesztette, a Hannover melletti Zele-i vasúti átjárónál következett be. A váltóór elfelejtette leengedni a vasúti sorompót és egy hannoveri turautó, abban a hiszemben, hogy a pálya szabad, át akart menni az uttesten. Ebben a pillanatban teljes sebességgel robogott arra egy tehervonat és elütötte az autót.

A gépkocsit 40 méterre röpítette el a rettenetes lökés ereje.

Az autó motorja felrobbant.

Két utast szénéégve huztak ki a motor alól.

A Rajna mentén levő Königswinterben történt a másik súlyos autóbussz szerencsétlenség. A berlini D-vonat mozdonya a vasúti átjárónál surolt egy utasokkal telt autóbusszt.

A gépkocsi felborult és 26 utas közül 9 súlyos sérüléseket szenvedett.

— BEIRATÁSOK AZ UNITARIUS ELEMIS LEÁNYISKOLÁBA. (Berde Mózes-ucca r.) szeptember 1—10 napjain lesznek. Felvétetik bármilyen felekezetű, magyar nemzetiségű leánynövendég. Megfelelő számú jelentkezésre az V. osztály is beállítatik. Az Igazgatóság.

— ÉRTESÍTÉS. Kérjük az érdekelteket, küldjenek sürgősen ajánlatot modern benzin pumpáról, komplett, de tartály nélkül, az ár és garancia feltüntetésével. „RAPID” Sindicatul Proprietarilor de Autobuze Cluj, Calea Regele Carol II. No. 119.

— BEIRATÁSOK AZ ORTH. IZR. ELEMIS ISKOLÁBA. A Berthelot-uccai orth. izr. elemi iskolában a beiratások a közbeeső szombatok és Ros-Hasana miatt szeptember 6-ig befejeződnek. Nyomatékosan felhívjuk a t. szülőket, hogy gyermekeiket idejében irassák be, mert 6-án tul senkit sem vehetünk fel. Jelentkezéseket augusztus 26-tól kezdve elfogad az igazgatóság.

Pozdorjává tört az autó, de az utasoknak még sem történt bajuk

(KOLOZSVÁR.) Könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség történt ma reggel 5 órakor a Motilor-ucca 65. számú ház előtt. Szinte csodával határos módon a kis taxi-autóban zsúfolva levő 8 utasnak sem mi baja nem történt. Az eset a következőképpen történt:

Ivan Constadilov szászfenesi kerész a piacra jött veteménnyel megpakolt szekerén, mikor a Park-szantórium előtt találkozott a P. Unirii felől jövő 460-as számú bérautóval. Az autó sofförje, Gyetvai István az eddigi megállapítások szerint itt állapottban volt. Amint ki akarta kerekülni a szembejövő szekeret, ellenkező irányba fordult úgy, hogy a megengedettnél jóval nagyobb sebességgel haladó gépkocsi beleakadt a

veteményes szekér hátsó tengelyébe.

A sofför hirtelen fékezett, aminek következtében az autó felfordult és pozdorjává tört. Az utasok, akik hering módjára voltak bezsúfolva az autóból, a romok között az uttestre estek. Legérdekesebb az, hogy egyikük sem sebesült meg. Pár másodperc múlva, amint ijedtségük elmúlt, mosolyogva tapogatták magukat, nem történt-e valami bajuk? Majd a körük tóduló érdeklődők kérdés-kérdései elől kerekét oldottak.

Az autó tulajdonosa Kis Pál, Motilor-ucca 7. szám alatti lakos, akinek kocsija teljesen hasznaveletlenné vált.

A gondatlan soffört a rendőrség őrizetbe vette és bevezette a vizsgálatot a felelősség megállapítására.

Félezer kihágási jegyzőkönyv került a törvényszék elé a ki nem váltott személyazonossági igazolványok miatt

(KOLOZSVÁR.) A központi rendőrség bejelentő osztálya a héten megkezdte a személyazonossági igazolványok ellenőrzését. Az ellenőrzést hat bizottság végzi, amelyek a két első napon bízhatatlan nagyszámú kihágási jegyzőkönyvet vettek fel azokról az egyénekről, akiknek nem volt szabályszerű személyazonossági igazolványuk.

Az eddig felvett jegyzőkönyveket a mai nap folyamán

átküldték a törvényszékhez.

Az ellenőrzéseket a kijelölt bizottságok a jövőhéten folytatják, mikor

a második és harmadik kerületben lakók igazolványait fogják felülvizsgálni.

Itt említjük meg, hogy a rendőrkésztor rendeletére a bejelentőhivatal

még e hó 30-ig köteles a közönségnek személyazonossági igazolványokat kiállítani.

Maniu Gyula:

„Városról-városra megyek, hogy közölhessem az ország népével mondanivalómat”

(SZOVÁTA.) Egy bukaresti újságíró tegnap beszélgetést folytatott a jelenleg Szovátán tartózkodó Maniu Gyulával, akitől intervjut kért az aktuális politikai eseményekről. Ez az interjú azért is érdekes, mert Maniu Gyula a legújabb események óta titokzatos hallgatásba burkoló-

zott s különben is csak nagyritkán szokott a sajtó részére nyilatkozatot tenni.

— Igaz-e, — kérdezte a bukaresti újságíró, — hogy Elnök ur kilépett a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsából?

— Mihailache ur erről cáfolatot

adott ki Konstancában — válaszolt Maniu.

— Ez a cáfolat csak azt a tényhangsúlyozza ki, hogy Elnök ur jog szerint tagja az elnöki tanácsnak mint volt miniszterelnök.

— Egy trónörökösnek is jogszerint jut a trón, mégis elmozdíthat — felelte Maniu.

— Vajdát és Popovici Mihály Szovátára várják? — kérdezte tovább az újságíró.

Maniu: En nem várok senkit.

— Részt vesz elnök ur az augusztus 30-iki értekezleten?

Maniu: Nem. Három-négy napig maradok Szovátán, azután Bukarestbe megyek, ahol fontos dolgom van. Szovátára azért jöttem, mert ki akartam használni azt a pár nap szabad időt, amit badacsonyi gazdaságom engedélyezett. Szüretig lesz még néhány szabad hetem.

Az újságíró végül a kivételes intézkedésekről érdeklődött, Tatarescu Targu-Jiu-i beszédével kapcsolatosan.

— Amint nemrég mondtam —

válaszolta Maniu —, egy utam van, amit tehetek: ha a cenzura folytatja mai praktikáit, egyecseknek megengedve, hogy azt mondassák, amit akarnak, amíg tőlem elveszik a védekezés jogát is, úgy személyesen fogok városról-városra menni és ezen az úton fogom az ország népével közölni mindazt, ami mondanivalóm van.

Bolgár menekültek lefegyverezték a Dunadelta egyik szigetének román őrségét

(BUKAREST.) Jól informált bukaresti körök szerint a Duna-delta közelében levő Kigyók-szigetnek őrszemélyzete nemrégiben megtiltotta, hogy a Bulgáriából menekült politikai emigránsok, akik motorcsónakon Odessza felé voltak utban, ezen a szigeten kikössenek. Erre az intézkedésre a bolgár menekültek a sziget másik oldalán levő sziklákon kötöttek ki, ahol nem lehetett őket észrevenni. Ezután megkerülték az őrség lakományát és hátulról robbanták meg a meglepett katonákat. Majd lefegyverezték őket, elszedték fegyvereiket és municióikat, valamint egész élelmiszer készletüket is. A bolgár menekültek kifosztották a világítótorony személyzetének összes készleteit is és azután nyomtalanul eltűntek. A katonai hatóságok a meglepő támadás ügyében erőlyes vizsgálatot indítottak.

— URVACSORAOSZTÁS A REFORMÁTUSOKNÁL. A kolozsvári református templomokban f. hó 26-án, vasárnap, az új kenyérért való hálaadás alkalmából Urvacsoraosztás lesz a délelőtti istentiszteletekkel kapcsolatosan. A belvárosi (Cogălniceanu-ucca) ref. templomban a délután 6 órakor kezdődő istentisztelet után is osztanak Urvacsorát.

— A DÁVID FERENC-EGYLET 50 ÉVES JUBILEUMA. Ötvenedik esztendeje áll és működik az unitáriusok nagyszemélyű kulturegyesülete: a Dávid Ferenc-egylet. Ebből az alkalomból az Ütökések Székelykeresztúron 1934. szeptember első napján a keresztúri fiókegylettel kapcsolatban a főgimnázium tornatermében diszkoegylest tartanak. Ugyanebből az alkalomból, de szeptember 2-án a székelykeresztúri egyházközségben az egyházszervezeti törvény újraalkotása céljából, lelkes szentléssel és iskolaépületek fölavatásával egyetektört ülés lesz.

Opera-Mozgó

Szerelem és izgalom filmje

„ALATTUNK A POKOL”

Pazar tengeri látványosságok.

Főszereplők:

Róbert Montgomery,
Madge Ewans

Gondoskodjon idejében jegyéről

Gara Akos:

Gályarab dala

Szorítsa béklyó lábamat
S hajófenéken szomj-án-étlen
Epedjek, míg velóm apad
S kintől karom véresre tépjem,

Evezzek újra reszketőn,
Míg hull verejték homlokomra
S tenger legyen hús temetőm,
Hová bedobnak haldokolva,

Hittel hiszem: kiköt hajóm
A messze révből, új vidéken,
Hol gyűlölet nem győz a jón,
Bilincs lehull s arcról a szegény,

Hol vár szabadság, béke, csend,
Gályát odáig hajt a hullám...
És ring hajóm, míg megpihent
Tenger mélyén feloszló hullám.

A randevu

(KOLOZSVAR.) Egyik ismerősmnél voltam tegnap délután vendégségben. A szobának ablaka az udvarra nyílt. Felhallatszott lenről a játszadozó gyermekek lármája. Figyelni kezdtem, hogy mit beszélgetnek a gyermekek. A nyitott ablaknál megálltam, hogy meghallgassam: milyen beszédtemája van az 1934-es 8-10 éves ifjúságnak. Szószertint adom a gyermekek beszélgetését:

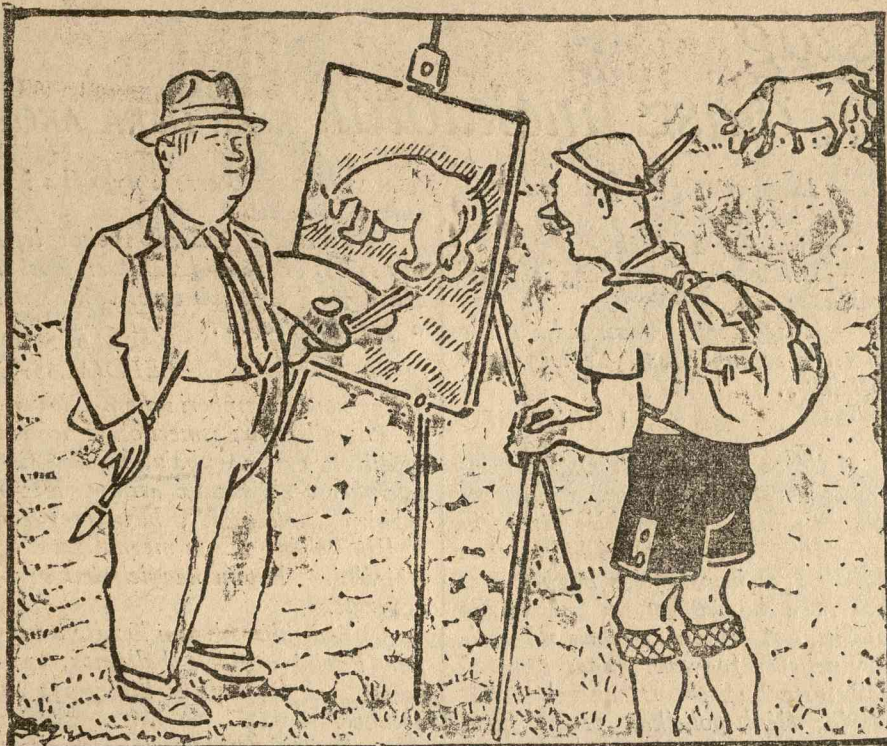
Két fiucska beszélget. Egyik szóke. Másik barna. Lehetnek tízévesek.

— Te, bizonyisten mondd meg, nem mondom meg senkinek.

— Én nem merem megmondani neked, mert te szeretsz pletykálni — mondja a barna.

— De igazán mondom, hogy hallgatók. Különben, ha nem mondom meg, én sem mesélem el neked, amit tudok. Na...

— Esküdj meg, hogy nem árulod el!

— Miért nem jár a művész ur turista ruhában?

— ?

— Mert abban legalább jól festene...

— Bizonyuristen... Ugy legyenek boldog. Így vakuljak meg, ha megmondom, — esküdözött a másik.

— Jól van, megmondom, de csak úgy, ha először te is elmondod azt, amit tudsz.

— Igazán nem mondom meg, te se?

— Nem, nem.

— Klárka tegnap délután azt mondta nekem, hogy minek barátokozom olyan fiukkal, mint te.

— Miért?

— Azért, mert Klárka úgy tudja, hogy te babarongyokkal játszol és ő azt mondta, hogy nem szereti a lányos fiukat.

— O, kis taknyos! Még neki jár a szája! Inkább jobb lenne, ha nem flörtölne egyszerre három fiúval, — vágja oda a kis öreg. — Na jó, most

én is megmondom neked. Mondd, szereted?

— Kité?

— Kité? Jucikát. Igazán nem merem megmondani neked, de te vagy a legjobb barátom s ezért el kell áruljam, hogy a Jucika már nem szeret téged. Tegnap láttam egy fiúval sétálni az Ávrám lencu-uccában. Uglátszik, hogy gazdag fiú kell legyen, mert vett neki virágot. Különben is gallérban és nyakkendőben jár.

A barna elsápadt.

— Hütlén kigyó, — sziszegi — azért vettem neki annyi savanyucukrot? Egyszer még a moziba is elvittem. Vissza fogom kérni tőle a pénzt!

— Ne is törődj vele! Van még nő a világon. Kapsz magának amennyit akarsz. Úgyes fiú vagy! — Vi-

gasztalja barátját a szőke.

Tényleg megvigasztalódik a megcsalt szerelmes.

A szőke beszél: De ha mégis megmondod, amit meséltem neked, mit csináljak veled?

— Ússz pofon!!

— De hogy, milyen nagyot adjak?

— Ilyet ni, — s ezzel egy utózat pofont ad barátjának.

— Nem igaz, mert én egy ilyet adok neked, — válaszolt csattanóan a szőke.

— Én meg így ütöm vissza! Így ni! — és ezzel elcsattan a második pofon is a szőke pufók arcán.

A végén addig mutogatták, hogy hogyan vernék meg egymást, amíg a pofozkodásból komoly verekezés lett, amelynek során rövid időn belül mind a két „férfi” a földre került.

Alaposan helyben hagyták egymást. Azután:

— Na, miért kellett marháskodjál, most elszakadt a nadrágom. Hogy megyek a randevura? — sirja a szőke.

— Mit, még te beszélsz? — vág vissza a barna. De nyomban lecsendesednek a kedélyek, mikor a lovagok meglátnak az udvaron egy kislányt. Versenyt futva rohannak oda és „kez. csokolom Jucika!” kiáltással megragadják mindkét kezét. Hosszu kézcsók.

Az udvar démona a legkomolyabb arccal nyújtja csókra a kezeit és karanfogva a két fiút, elindulnak sétálni... Moldován Tibor.

**Mágnesek, dinamók
tekercselését, villa-
mos főzők és vasalók
javítását, villany-
berendezések szere-
lését garancia
mellet vállal**

Pércsy J.
Strada Paris No. 23.

Ave Maria

Írta: Halász József.

A végrehajtó — hájas, felfújt, nagydarab ember — megállt a szobaajtóban. Aktatáskát szorongatott a hóna alatt. Gőgösen, pöffeszkedve nézett szét, mint a fekete vézset könyörtelen küldötte. Se jónapot, se semmi efféle: még a kalapját is a fején felejtette. Ridegen, csak úgy foghegyről vetette oda a szót:

— Rendezték az ügyet?... mert ha nem... nincs tovább!... Viszem a holmit.

A nagybeteg Mágocsi Gábor mozdulatlanul feküdt az ágyon. Hallott és megértett minden szót, de a rideg beszéd tövise nem szurt a lelkébe. Adó... végrehajtás... végrehajtó?... Hol volt ő már mindettől! Mozdulatlanságában mumiára hasonlított. Fakóbarna bőrén (szép kreolszínű volt valamikor) élesen átütöttek arccsontjai. Vékony, horgas sasorra s a paplanon felül tetlenkedő hosszúujju csupa csont-bőr keze méginkább mumiászerűnek mutatva. Csak töretlen fényű szénfekete szeméi éltek. Göd-reikbe süppedve, barlang mélyéről kivillanó fáklyalángra emlékeztettek.

Mágocsiné inkább kitalálta, mint hallotta a végrehajtó szavait. A süketek monoton hangján próbálta megindítani ezt a gránitdarabot.

— Jaj Istenem, miből fizessük a nagy adót? Nyugdíjat nem kapunk, más keresetünk nincs — kezét tragikus lendülettel az ágyfelé vetette. — Hiszen tetszik látni: súlyos beteg a drága jó uram... Maholnap kenyérünk sem lesz. Abból élünk, hogy itt-ott eladogatjuk a holminkat. Nincs egyetlen, de egyetlen árva pénzünk se a háznál... pedig orvosságra is kellene. A doktor csak eljön néha, barátságából... de a patika... a patika!... Még csak egy kis haladékokat tessék adni... csak annyit, ameddig újra talpraáll a férjem. Fizetünk, hogyne fizetnénk. Hiszen tudjuk ám, mi a rend... De ha most nincs... Isten szent nevére mondom: egyetlen fillérünk sincs.

A Mont Blank jeges orma talán hamarabb ellágyult volna, mint ez a pöffeteg husterony.

— Ho-hó... eladogatják a lefoglalt tárgyakat? — Fülét leginkább ez ütötte meg. Nagy dérral-durrall jegyzéket kotorászott elő aktatáskájából, összehasonlította a felsorolt adatokat a lakás butorzatával.

— Egy divány, egy ágy, egy szek-

rény, egy tükör, egy varrógép, három kép, egy luszter, két szőnyeg, három diványpárna, egy cimbalom...

Apró sertésszeme gonoszodva járt körbe a szobában. Minden darabot számbavett s aztán, hogy nem talált kifogásolni valót, nagykegyesen megjegyezte:

— No, szerencséd, semmi sem hiányzik... dutyiba kerülne nekünk különben!

Igen, egyelőre még minden a helyén volt. Ám nemsokára... két-három óra múltán felfordult világ lesz itt. A nagybeteg tudta ezt, de tisztában volt azzal is, hogy az ideje rövidre van mérve s nem izgult már efféle földi dolgokon.

A végrehajtó most a potrohán csüngő vaskos aranyláncot cibálta: toronyórának beillő monstrumot húzott elő mellénye zsebéből.

— Egynegyed tíz... — mondotta fenyegetően — pont 12 órakor újra itt vagyok... még pedig szekérel. Ugy készüljenek!...

Azzal se bü, se bá, se félkalap: ahogy jött, brutális göggel odább állt.

Az asszony a divány sarkában kucorgott s tehetetlen emberek módján, kezét tördelve jajongott.

Mágocsi szánakozva nézte. Hiába

próbálna vigasztalni, úgy sem hallja a szavát. Ugyefogyott, hibásfülű asszonyka, de jólelkű, szorgalmas s neki hűségesen gondját viseli... Mi lesz vele, ha az ő romlandó teste sirba kerül?...

Szeme akaratlanul az ágygal szemközt falra tévedt. Kedves, finom arcú nő felngyitott arcképe mosolygott le rája. Sőhajtott. Márjácska halála indította el a lavinát... Tíz-öt éve már. Azóta mennyi baj, mennyi veszedelem zúdult árva fejére. Gyöngén megmozdult, pillantása körülrepült a tiszta, de szűkös berendezésű szobán. Napfény alig tévedt ide. Az ablak keskeny uccára nyílt s a tulsó oldalon jókora bérkaszánya magasodott: örökös árnyéket vetve a kicsiny lakásra... Ide jutott a főszámvéző ur! Aggkora küszöbén, már betegeskedve másodszer is megházasodott. Szegény asszonyka, talán a nyugdíjára számított... de az bizony, ugylátszik, kutba esett. Hajuknál fogva előráncigált kifogások, mondvacsinált ürügyek s mit tudom még mi... Tizedik éve pereskedik az állammal. Egyik instancia a másik után. Bélyegre, kijárára, egyéb költségekre és az életre ráment amiye volt. Hajdani barátok ígérete: így lesz, úgy lesz, seemmit sem je-

Siessünk gallérainkkal CRISTAL-hoz!

Nevető Olaszország

Ismeretjen olasz anekdóták Közli: GARA AKOS

AZ „ERKÖLCSTELEN” TAVIRAT

Riccardi, a világhírű olasz impregzió, egyben keresztülutazott Livorno városán s egyenesen az ottani táviróhivatalba ment, hogy sürgönyileg válaszoljon egy palermói szinigazgatónak, aki Henri Bataille francia drámaíró „Meztelen asszony” című színművének az előadási jogát akarta megszerezni. A francia darab olaszországi előadása felett ugyanis Riccardi rendelkezett.

A híres impregzió blankettát kért a sürgönyfeladó hivatalnál s a távirati úrlapra a következőket írta: „Meztelen asszony előre fizetve ezer lirát”.

Az ablaknál egy öreg, deresfejű, zsörtölődő postahivatalnok ült, aki a távirat elolvasása után mérgesen ráförmedt Riccardira:

— Na hallja kérem, mit gondol? Azt hiszi, hogy mi ilyen disznóságot továbbítunk? Adja fel ajánlott levélben!

— De kérem szépen... én csak... dadogta az impregzió meglepetve.

— Mert kérem, eltekintve attól, hogy az állam ilyen erkölcstelen tartalmu táviratokat nem kézbesít, — egy meztelen asszonyért a kért ezer lirát ki is sodorok találok!...

REGÉNYCÍM

Egy fiatal író azzal a kéréssel fordult Martinihez, a híres olasz költőhöz, hogy ajánljon neki valami jó címet most elkészült „szencziós” regényéhez.

Martini összeráncolta a homlokát:

— Hm, kedves fiatal barátom, bár csak felületesen ismerem az új regényét, de mégis szívesen állok rendelkezésére. Mondja csak: előfordulnak a regényében a legyek?

— Legyek? Egy szóval sem említem a legyeket.

— Bravó és a békák?

— Békák? Egy árva hang sem szól róluk.

— Nagyszerű! Akkor adja ezt a címet a regényének: „Se legyek, se békák”...

VARÁZSERŐ

A florenci nemzeti színházban annak idején Paolo Ferrari, a hírneves olasz drámaíró új darabját tüzték ki előadásra. A szinigazgató költséget és fáradságot nem kímélte, hogy a premierre a közönséget a színházba csábítsa. A jegyek azonban elővételben nehezen fogytak. Aznap a szerző felkereste a direktort, akivel szokás szerint, élénk politikai vitába kezdett:

— Nem is képezed — mondotta a drámaíró —, milyen hatalmas varázserejük van az én szavaimnak. Ha akarom, egyetlen szavammal száz ezer embert magamhoz tudok vonzani!...

A szinigazgató erre a nyakába botlott a szerzőnek:

— Szerencsés ember! Akkor légy oly szíves és szavaid varázserejével a százezerből legalább ezret csóbitsd ma a premieredre!...

FEOLVASÁS

Egy zord decemberi napon Giovanni Papinihez, az ismert olasz íróhoz beállított egy nagybaju, sápadt fiatalember s alázatosan arra kérte világhírű „kollégáját”, hogy kegyeskedjék néhány versét meghallgatni és elbírálni. Papini nagylelkűen beleegyezett.

A fiatalember olvasni kezdte a verseit. Papini egyideig hallgatta, egyszerre csak felállt és kinyitotta az ablakot.

— De drága Mester! — kiáltott ijedten a fiatalember — ön ablakot nyit tizenöt fok hidegben?

— Ne féljen, „kolléga ur”, — mondotta nyugodtan Papini — megszoktam, hogy télen is nyitott ablak mellett aludjak...

Szárazzá lesz Franciaország

Páris hadat üzent a cocktailnek. Háborút üzent annak az égetett szesznek, amellyel a francia főváros lakói az esti órákban a hangulatukat fokozzák fel. A francia lapok híradásai szerint az antialkoholista mozgalom Franciaországban óriási előrehaladást tett. Mindenféle rendkívül hatásos plakátok hívják fel a figyelmet az alkohol mérgező hatására. A modern gépteknika minden fufangjával és ötletével állítják a közönség elé ezek a plakátok az alkoholizmus pusztító hatását. Fontos szerepet játszanak

ezen propaganda-falragaszokon a cocktailok, mert hiszen főleg ezek ellen folyik a harc.

De nemcsak plakátokkal, hanem röpiratokkal is harcol Franciaország az alkohol ellen. Orvosi brosurák az iszákosság riasztó eseteit sorolják fel. Nincs ezekben a propagandaművekben semmilyen elméleti rész, semmilyen elvont vonatkozás, hanem mindig rendkívül érdekes klinikai esetet sorolnak fel annak bizonyítására, hogy a lakosságot hogyan tizedeli az iszákosság.

A párisi bárók és a bulvárdokon levő kávéházak sopánkodva állapítják meg, hogy az antialkoholista propaganda következtében mennyire visszaesett a cocktail-fogyasztás. Amióta a cocktail-szenvedélyt hazafiatalnak deklarálták, rendkívül sokan lemondtak erről az élvezetről. Az abszint már régen kiment a divatból és most megkezdődött a cocktail alkonya is.

A sör- és bormérések tulajdonosai is keservesen panaszkodnak a párisiak egyre növekvő józanságja miatt. Az antialkoholista mozgalommal kapcsolatban elkövetkezett a gyümölcsnedvek konjunktúrája. Franciaországban elsőrangban értik a módiát annak, hogy különböző gyümölcsnedvekből izes keverékeket készítsenek. Ezek indulnak most hőtűs utra a bárókban és az éjszakai mulatóhelyeken.

A cocktailról való lemondás kapcsolatban áll a franciaországi életmód teljes átalakulásával. A francia ma egyre szenvedélyesebb hűve a sportnak, a szabad levegőn üzött testedzésnek. A romantika alkonya következett be a párisi lélekben is. Verlaine és Baudelaire Párisa hová lett, hová?

Élet, szerelem, halál.

Az élet a halál szerelme.

A szerelem halála — az élet.

g. á.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyisintén vas- és vizondulást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.

Élián-ház. — Vashid mellett.

lentett. A dolog elintézése huzódott, mint a rétestészta. Egyre szűkebbre kellett fogni a kiadásokat, míg végül csak ennyije maradt... Maradt?... Holnapra már ez is a másé lesz.

Perc, perc után rohant az örökkévalóságba. Mult az idő. Veszedelemesen közeledett a végrehajtó bement terminusa. Az asszony egyre kesergett. Fölállt, jött-ment, újra leült. Türelmes természetű volt egyébként, de most lázadózott. Vádló, panaszos szavak tördeltek le ajkáról. Gyöngék, erőtlenség, mint amilyen általában ez a szegény asszonyka volt.

— Ugy-e bizony, a drágalátos fia hirt sem hallat magáról... Pedig segíthetne, ha akarna...

Ritkán emlegette mostoha fiát: nem várt tőle semmit. Most is csak a végső elkeseredés adta szájába a panaszos szavakat... Fájdó sebet érintett.

— A fiam?... Mi gondod van vele?

Mágocsi nehezen beszélt. Fulladozott, zihálva kapkodta a levegőt. Mumiaszerű merevsége felengedett, izgett, mozgott s végül nagy erőlködve felült.

— Mit csinál?... Rögtön feküdjék le! — sápitózott az asszony. — Mit mondott az orvos?... Mozdulatlanul kell feküdni!

Elhárítóan intett. Eh, mit... valamivel előbb vagy később... mind egy.

Keserű mosolyra ferdült az ajka: A fia... igaz is... tizesztendeje nem ad életjelt. Szállongó hírek mondják: jól megy sora. Híres muzsikuss, felkapott slágerszerző. Valahol csak egy banda játszik, az ő tanítóit huzzák s a rádió is azokat bömböli... Mégsem igazi Mágocsi vér: nem a nagyapja fajtája.

Rettentő köhögőroham cibálta meg csontvázát aszott testét. Kín volt látni-hallani vergődését. A veríték nagy csöppekben gyöngyözött viaszos homlokán, beesett halántékán.

— Feküdjék le... az Isten szerelmére, feküdjék le! — siránkozott a felesége.

Keresztül nézett rajta, mintha nem is látná. Legyűrte a rohamot, reszkető kezét homlokához emelve, inge ujjával törölte le az izzadságot. Leccsillapodott. Pillantása most me-

gint a falon függő arcképen pihent. Nézte, hosszan nézte.

— Te is szeretted a jó muzsikát — suttozta. — Nem ám afféle szerencsen-habarákot, meg limonádés gicset... hanem amilyent Mágocsi Ferkó tudott...

Felvillant a szeme: hetedhétország híres cigányprimása volt az apja és maga is nótaköltő. A muzsikás császára, de még az angol király előtt is rikatta ördögös hangszerszámját. Hej, hogy zokogott az a száraz fa a kezében!... Asszonyt is a hegedűjével szerzett: uricsalád gyereke volt bizony az édesanyja. Talán leginkább az az oka, hogy ő is urnak nevelődött. Különös sorsrendelése, hogy a híres-neves Mágocsi Ferkó gyerekből pennarágó hivatalnokféle lett. Pedig hajlott ám a muzsikához ő is. Szívesebben, mint a lélektelen irodai

rabmunkához.

— Emlékszel? — motyogta az arckép felé, mintha még mindig hus és vér asszonya lenne. S úgy látta, hogy az a kedves, soha el nem felejtett fej mosolyogva bólogat...

Jó esze volt a számtanhoz — ez lett a veszte. Mikulik tanár, a drága jó premontrei páter — Isten nyugosztalja haloporában — váltig matematikust akart faragni belőle.

— Bűn lenne parlagon hagyni, Mágocsi ur: olyan, de olyan esze van ennek a fiúnak... új Bólyai lehetne belőle...

Mágocsi Ferkó ugyan nem tudta, ki, miféle volt az a Bólyai, de azt a maga bőrén tapasztalhatta, hogy a cigány fia, ha akármilyen nagy muzsikuss is, csak cigány marad... Ellenben — s erre volt már példa — ha tanult ember lesz, elfelejtődik, mi fán termett. S mert a felesége, aki valóban uri familia művelt gyermeke volt, még inkább azt akarta, hogy iskolákat végezzen a fiuk, hát Isten neki: nem ellenkezett ő sem.

Igy maradt el a zenétől. Ur lett. Város embere. S ha a jó öreg páter, jóslata nem is vált be: mégis vitte valamre... S most mihaszna az urságának? Vénsegére ebek harmincadjára került... A muzsika... a muzsika... Mégis csak jobb lett volna!...

Hirtelen valami ellentállhatatlan erő ragadta meg s vitte, sodorta ki az ágyból, a cimbalom felé.

Építőmunkás-mozgóban:

Két filmslager!

Szombaton 7¹/₂ és 9 órákor, vasárnap 3, 6 és 9 órákor.

Hétfőn, kedden 7¹/₂ és 9 órákor:

Téboly és szerelem

Izgalmas kalandordráma. A „Frankensteint” is tulzárnyaló film.

Az udvari tanácsos

Társadalmi dráma, Főszerepben: WILL ROGERS és MYRNA LOY.

Újítsa meg sorsjegyeit! Vegyen új sorsjegyeket!

MÁR EGY NYOLCAD SORSJEGGYEL IS **MILLIOMOS** LEHET.

Még vásárolhat sorsjegyet! Hol? Banca Iliescu R. T. Cluj

Miért drága Kolozsváron a gyümölcs?

Nyomoruságba fullad az érmelléki Kanaán és milliós értékek rothadnak el a gyümölcsfákon

(KOLOZSVÁR.) Hétfőn indultunk el. Vacak uton robog az autók. Vesére megy és műfogsorra. Szakadék, gödrök, mintha csak valamelyik világmárka autó-cég... gumis, esetleg benzines kibérelte volna az utakat géprombolásra...

Az utmentén a kilométer-kövek ujak. Csiszoltak, világít rajtuk a fekete jelző-szám. Az országutat átszelő hidak rozogák. Istenkísértés átszáguldani rajtuk... lassan talán még idegölőbb...

Magyarnádas... Kistopa... Zudor... Várkapu 60 kilométer Kolozsvártól... és innen Zilahig repülhet a kocsi... meglepően sima az út, meglepően karbantartják... megle-

pően Szilágymegye... Szilágyság.

Egész Érmihályfalvái jó az út... az országut, a megyei utak is... csoda...

Ványadt parasztnak kocognak az utakon... Állnak kint a kapukban. sápadtak... málévők... csak málévők... ünnepnap is ritka asztalukon a kenyér... tíz parasztert nem adnánk egy lejt sem... ennyi sincs a zsebükben... de zsebük sincs... rongyosak... színük sincs... vértelenek, pedig most már a málé mellé jut gyümölcs is

Most gyümölcs van bőven. Roskadásig tele a fák. Senkinek se kell...

Rengeteg a gyümölcs... ott rot-

had a fán...

a városi kereskedő urak nem járnak erre felé... nem kell nekik erre! a vidékről a gyümölcs... minek, akkor nem lehetne a kolozsvári piacon tizenkét lejért a szilva kilóját adni...

Vigyenek haza gyümölcsöt, uraim — mondja egyik falusi... amennyit akarnak... rakják tele az ótót... csak egy pipára való dohányt adjanak érte...

Nem akarunk dohányt adni... inkább pénzt, de nincsen csak százlejesünk... fel kell váltani... gazd-uram vissza tud adni...?

Szomorúan mosolyodik el... honnan kérem... már még husz lejt

sem láttam hónapok óta...

Talán a kereskedő, egyuttal temetkezési vállalkozó.

— Ép most fizettem ki adóba az utolsó banit is. Elvitték ma két korporsószemfedőt is a perceptorátus emberei. Ki kellett váltanom...

Majd a patikus... persze...

A patikus a faluban nemcsak azért nagy ur, mert gyógyszer-tára van. Földje is akad, szőlője is. Néhány évvel ezelőtt még négyszázezer lejt is bevett a patika mellett.

Most a szőlőjében a pincében ott savanyodik a jó érmelléki bor, öt lejért sem viszik el literjét és Kolozsváron a legbicskanyitóbb vinkó is husz lej... Ötven és huszönbanisokkal vált.

A szőlőt azon a tájon 4 lejért adják. De nincs kinek... az új bornak nincs hely, mert a tavalyi poshad a pincében...

Önkéntelenül is eszünkbe jut a brazilai kávé... a juhok százezrei a máglyán... hogy ára legyen a piacon... és nem fogy a szilágysági gyümölcs ezen a vidéken, hogy

Hiába kérlete az asszony, jajongva hiába próbálta visszatartani: nyögve, kinlódva, vissza-vissza roskadva, csak leszállt az ágyról.

— A ruhámat add elő!...

— Mit akar... hová megy?... Feküdjék vissza!... Szűz Máriám, menten összeroskad!...

— Nosikongj, hallod: a ruhámat add ide — követelte csökönyösen.

Az ágytól a cimbalomig öt lépésnél nem volt messzebb, de mérföldnyinek látta a távolságot. Lába mintha ólomköllöncé vált volna: alig bírta megmozdítani... — Egy... kettő... három... Istenem, sohasem érek odáig!... Az asszony riadt s tehetetlen megadással karolta át, hogy támogassa, de inkább a törhetetlen lelkiereje óvta meg az összeroskadástól... S most már bizonyosan tudta: számára vége mindennek... Még egy utolsó erőfeszítés: s végre elérte a divatja mult hangszerszámot. Testileg kimerülve, leroskad a cimbalom előtt álló székre.

Tétován, értetlenül állt meg mögötte a felesége... Uram, Jézusom, mi lesz?... Csak nem háborodott meg?... Már-már azon volt: kiszól, a szomszédok segítségét kéri. Akkor egyszerre Mágocsi — mintha lesöpörték volna testéről-lelkéről a gyötrelmeket: — határozott, biztos mozdulattal nyúlt a két cimbalomverő után. Felnézett az arcukra és mo-

solygott. A lelke ott ült a szemében.

— Mária... kedves Mária — mondta hangosan — neked játszom.

Ráhajolt az ódon hangszerszámra, kezei hirtelen előrelendültek s a két bunkósvégű karcsu pálcá sebesen ideoda ugrált: megcsendültek az acélhurok és felzendült Gounod: „Ave Mária”-ja. Szálltak, szárnyaltak az isteni melódiák. Hol halkabban, hol hangosabban, hol ellágyulva, majd meg ujjongva zsongtak-bongtak. S mintha szárnyalásuk nyomán szélesen és magasan megtáruhá a kis szoba: a muzsikáló férfi az illúzió bűvöletében látni vélte, mintha valami bazilika roppant kupolája magasodna fölője.

Az asszony tágrameredt szemmel bámulta férjét. Süket füle nem érzékelte a bűvös hangokat, de azért megértette a csodát. A fáradtságának és a súlyos testi kórának legkisebb nyomát sem látta most az arcán: mély áhítat és tökéletes odaadás sugárzott rajta. Figyelte minden mozdulatát: keze lendülését, feje billenését, vállainak le-fel rándulását. Látta, hogy a pillantása fel-felröppen a cimbalom felett függő arcképre és

megsejtette, hogy az ő számára a rég porladó első feleség most is él és melódiák zsongásában suhan hozzá a lelke...

Még egy-két halk akkord s hirtelen elhalt a muzsika. Két keze megpihent és a cimbalom is némán állt a fal mellett. Tünődve mélézött: gondolatai, ki tudja, merre kalandoztak?

Az asszony közelebb hajolt hozzá:

— Jöjjön kedves, feküdjék le — mondta s kezét gyöngéden a vállára helyezte.

Nem felelt. Talán nem is hallotta a szavát és a keze érintését sem érezte. Fakó, hervadt arcát bánatos mosoly szépítette meg. Megint a cimbalom fölé hajolt és a beszédes hurok újra zengtek-pengtek:

„Lehullott a rezgő nyárfa
Ezüstszerű levele...”

A beteg ember magafeledten játszott: fájon, zokogva zengett-zsongott a búbanatos magyar nóta. Elfelejtett hangulatok lengtek a kis szobában...

Észre sem vették: nyilott az ajtó s

a végrehajtó tolt be potrohos hasát a szobába. Cinikus vigyor ült vastagajku szájaszegletén s a szeme zöldesen villogott.

A légáramlásra felfigyelt az asszony s riadtan megfordult.

— Aha, vigan vagyunk — mondotta a pocakos — muzsikálunk... no, majd mindjárt elhuzom én a maguk nótáját... Haide! — kiáltott ki valakinek a konyhaajtó felé...

„...Isten veled édes, Isten hozzád kedves,
Együtt élnünk nem lehet...”

Sirt, kesergett a cimbalom s az édes-bús melódiák betöltötték a szobát.

Lomha, nehézkes léptek kopogása zavarta meg a muzsika ütemét: torzonborz napszámosféle állt meg a végrehajtó széles háta mögött. Nyilván parancsra várt.

— Gyerünk hé!... — mordult a muzsikálóra a kincstár embere.

A zene hirtelen elhalt, mintha karddal vágták volna el az akkor-dok gyémánt fonálát. Mágocsi fáradtan, meggyötörtén ejtette le a cimbalomverőket. Teste görcsösen megrándult. Felesége nagyot sikoltott s hirtelen melléje ugrott. Abban a pillanatban feje előrebillent s arccal borult az elnémult hurokra...

Vége volt.

„CZINK”-hez vigye
mert itt tisztítják ki olcsón és jól.
Kopott
zsíros
fénylőtlen
ruháját

ára legyen a városi piacokon...
ez már nem is gazdasági politika... ez fekete tünnet...
Igen, a régi zilahi éjszakák... a Tigris... Balázs Árpád, a legmelegebb szívű dalpoéta itt írta halhatatlan költeményeit és azoknak zenéjét...
És mikor egyszer, a szilágymegyei főjegyző azt találta kérdezni:

— Te Árpád, hogy csinálod a gyönyörű nótáidat?...

Balázs Árpád felkelt az asztaltól. Magához intette a cigányokat...

...gyertek...

...és ki a Vadász-uccába... ott van most is a kaszárnya mellett... ott van most is egy kis háza... ablakán rács.

Odaállt a bandával az ablaka alá... és énekelte: „...rácsos kapu, rácsos ablak... én már téged itten hagylak...” így született látod a nóta, mondotta akkor Balázs a főjegyzőnek... és már nagyon rég csendes a Vadász-ucca... Balázs Árpád pedig néha a rádióban énekel... Pesten...

Zilahon túl Nagykárolyban, Ady hazáján keresztül, még most is áll, büszkén a régi időt hirdelve a gróf Károlyiak lovagvára... gót stíl... a bejárat felett, mint a velencei dozsé-palota diszítése, belga csipkészet-szerű... mint a lehellet, talán egy gyenge szél is összetörné... Ma elhanyagolt... piszkos... pedig kórház van benne... a hatalmas park dudvás... szemetes... hiszen csak kórház van benne...

Mindenütt, amerre megyünk, nyomorúságba fullad a Kánaán.

...Hiába a termés... a jó termés... nem lehet eladni... valahol hiba van... valahol hiba... ott talán, hogy a patikus ötvenbanisokkal, hetek alatt gyűjtött huszonötbanisokkal tudja felváltani a százast...

Valahol hiba van... de nyár van és legalább nem hálnak éhen... van gyümölcs és dinnye... csak legyen málé télire...

Folyékony arany a tenger mélyén

Sewel angol ezredes, a legújabb óceánográfiai expedíció vezetője, amely kilenc hónapig folytatott tudományos kutatásokat az arabiai tengerben és a Perzsa-öbölben, a napokban tért vissza Londonba. Az ezredes beszámolója szenzációs feltűnést keltett az egész tudományos világban. Az expedíciónak ugyanis sikerült eddig ismeretlen hegységeket felfedezni a tenger mélyén, amelyek a Socotra-félszigettől a Guardafui fokig terjednek. A hegységek egyes csúcsai elérik a háromezer méteres magasságot. Eddig senki sem sejtette, hogy ezen a tájon a tengerfenéknek ilyen hatalmas hegyvonulatot is találtak az Oman-öbölben és egy harmadikat Adentől északra. Nagy feltűnést keltett az a felfedezés, hogy az Arabiai tenger délkeleti részében, bizonyos mélységben teljesen hiányzik az organikus élet, ami viszont 150—1500 méteres mélységben ismét fellelhető. De a legérdekesebb az a felfedezés, hogy ezt a ritka tüneeményt a tenger alatti hegységekben levő petroléumforrások idézik elő, amelyek az illető helyeken megsemmisítenek minden szerves életet, úgy, hogy körülöttük a halak és tengeri állatok is elpusztulnak.

Több a gazdag nő Amerikában, mint a vagyonos férfi

Százezres jövedelmek a statisztika tükrében

Amerikában, a dollárok és a statisztikák hazájában érdekes dolgokról lehet hallani, amiket pontos statisztika alapján mutatnak ki.

Egyik legutóbbi kimutatás szerint Amerikában megállapították, hogy több a gazdag nő, mint a férfi.

Amerika legnagyobb és leggazdagabb részvénytársasága a telefon-csoport, amelynek pontosan 454.596 részvényese van, akiknek több, mint fele, nő. De nemcsak a telefon, hanem a legnagyobb társaságok részvénytöbbsége a nők kezében van.

Az amerikai pénzügyi hivatalok ki-

mutatása szerint 3 és egy negyed milliárd dollár jövedelmi adót fizetnek évente az USA-ban a nők.

Más statisztika alapján kimutatták, hogy az amerikai aranybőség idején 139 millió nőnek és csupán 123 férfinak volt 500 ezer dollárnál nagyobb évi jövedelme. 44 nőnek és csak 42 férfinak volt évi egymillió dollárnál nagyobb jövedelme. Évi 5 millió dollárnál többet pedig egyetlen férfi, míg három nő élvezett.

A milliomos nőnek, a statisztika szerint, ma is nagyobb a száma, mint a milliomos férfiának.

Azonban — ugyancsak a statisztikusok megállapítása szerint — ezekhez a nagy vagyonokhoz, amelyek után a nők ilyen mammoth-jövedelmeket huznak, többnyire öröklés, vagy valaki életének bebiztosítása folytán jutottak. Az amerikai életbiztosítások 80 százalékát nők kötik. Mindössze 3 nőt ismernek, akik saját munkájuk és szerencséjük által vagyonosodtak meg.

Egyik buzgó statisztikus azt is kiszámította, hogyha ez így megy tovább, 2025-ben az összes amerikai vagyonok a nők kezébe kerülnek.

Nevettetéssel gyógyít egy párisi orvos

Dr. Pierre Vachet párisi orvos új és rendkívül érdekes gyógyítómódot talált ki, amelyről most a párisi *Miroir du Monde* részletesen beszámol. Minden vasárnap reggel — írja a párisi lap — ványadt, leromlott fizikumú férfiak és nők, háziasszonyok, alkalmazottak, kisebb kereskedők és öregemberek egész csoportja gyűlekezik a párisi pszichológiai intézetben, hogy résztvegyen dr. Vachet kurzusán, amely nem egyéb, mint különböző kedélybetegségeknek nevető terápiával való gyógyítása. Az új gyógyítómód feltalálása mindenekelőtt arra szólítja fel pácienseit, hogy hunyják be szemüket, igyekezzenek a gondolataikat kikapcsolni, próbálják meg a szellemüket elaltatni. Azután így folytatja a betegek vezénylését dr. Vachet:

Nyugodt vagyok... erős vagyok... egészséges vagyok...

Hatvan-hetven száz ismétli ezt a varázsigét. Egyszerre csak a betegek normálisát megszakitja a doktor következő parancsszava:

— És most tessék nevetni!

Egy gramofon elkezd forogni, a lemezező nevetés rohamok árán hangzik és néhány percnyi időközökben ezek a nevető rohamok megismétlődnek. Egyik páciens idegesen felnevet. A következő pillanatban az

egész hallgatóság a nevetés legkülönbözőbb fokozatait produkálja, a vídamságnak valóságos szimfóniája alakul ki. Az ujjongó és önfeledt nevetésnek ez a tömegnyilatkozása bizonyos ideig tart, azután egy másodpercre elnémul, de ismét felharsan. A gramofon tovább játsza a nevető-rohamokat, míg végül is a páciensek kegyelemért könyörögnek. Erre az orvos így vezényel:

— Világosságot!

Feltárlanak az ablakredőnyök, a páciensek felnyitják lehuny szemüket és az arcokra valami megrenyhülő érzést tükröző csodálkozás kerül. Néhányan sírnak örömben. Valamennyien boldogak, nyugodtak, lecsillapodtak. A páciensek megfedekeztek az idegeikről, eltűntek zavaró érzéseik, felelték gondjaikat és fáradtságukat. Erre a napra a kúra végét ért.

— A nevetés — mondja dr. Vachet, a párisi *Faculté de Médecine* tagja — megváltoztatja az egyén pszichológiai reakcióit és így következik be a gyógyeredmény. Dr. Vachet teóriájáról már körveket írt, állandóan előadásokat tart még a párisi rádióban is. Propagandája nyomán Párisban most határozottan kezd divatba jönni a nevetés.

Kreuger Ivar és az argentinai táncosnő

Rendkívül érdekes élményt mesélt el Kreuger Ivarról, a szélhámos svéd gyufakirályról egy gyönyörű argentinai táncosnő, aki annak idején Stokholmban vendégszerepelt. A művésznőt egy táncestélye után a gyufakirály ügynöke meghívta Kreuger Ivar magánvillájába, hogy kisszámú közönség előtt lépjen fel. Az argentinai táncosnőnek nem nagy kedve volt a „házi” előadáshoz, ezért olyan hallatlanul magas fellepti díjat kért, hogy egészen biztosra vette az estély elmaradását. Azonban legnagyobb csodálkozására elfogadták feltételeit és pompás autón kivitték a városon kívül fekvő villába, amelynek bejáratánál három frakkos ur fogadta rendkívül udvariasan. Ezek az urak közölték vele, hogy hét személyből álló közönség előtt kell táncolnia. A művésznő úgy táncolt a pazar pompájú teremben, mintha ezekre menő közönség figyelte volna. Előadás után meghívták vacsorára. Egy elegáns ur vezette asztalhoz és így szólt:

— Szenyorita, remekül táncolt. Nagyon boldog vagyok, hogy házámban csodálhattam meg a művészetét. Engedje meg, hogy bemutatkozzam: Ivar Kreuger vagyok.

Ettől az estétől kezdve a táncosnő mindennapos vendég lett a gyufakirály házában, akivel bizalmas barátságot kötött. Ez a barátság mindaddig tartott, amíg a világpanamista Kreugert le nem leplezték. A táncosnő visszaemlékezése alkalmával kijelentette, hogy Kreuger Ivar számára mindennek ellenére örökké korrekt gavallér maradt, mert élete legrovidebb előadásáért a táncosnőnek letében a legmagasabb fellepti díjat kapta a svéd gyufakirálytól.

Cenzurat

A megszűnt UHU könyvkereskedés

végeladásából

még megmaradt könyveket
rendkívüli alacsony árban

Kiárusítjuk!

CULTURA

könyvkereskedés Cluj, Str. Memorandului 4. Háttul az udvarban.

Nagy ünnepekre ruhafestés vegytisztítás megkezdődött a torlódás elkerülése végett az „UNIO”-nál Telefon 877. - Hívásra autónk hához megy.